

MUTAT VASKA

SERKAN IŞIN – 2005

YAŞAM YAŞAMIYOR MU?

Öyküler

I

Mutat Vaska, kalan son parasıyla, alabileceği en kötü kahve ile birlikte, elinde poşetlerle, alamadığı şeylere biraz üzülen, evine doğru yola çıktı. Sırf iki üç dakika daha fazla konuşabilmek için lafı uzattı da uzattı markette. Gereksiz sorularla kasiyerin canına okudu ve bu da onun renksiz hayatının en eğlenceli kısmı olmaya başladı son birkaç aydır. İşten atılmasından bu yana ne yapsa para kazanamıyordu. Pek arkadaşı yoktu, oturduğu ev öyle misafir davet edilecek bir ev değildi ve tek odası olan köhne bir evde, kitapları ile birlikte mutsuz ama sakin bir aydan sonra, çıldırmaya başlamıştı. Yani sıradan bir gün sonunda, sıradan yolculuğunu, çok sıradan bir şekilde kapısını açarak bitirdi ve içeri girdi.

Kahve ve diğer şeyleri poşetlerden çıkardı, raflara baktı sonra poşetten çıkanlara baktı. Beyaz naylon poşetin ağız kısmından giren yağmura bir önlem almadığı için –mesela torbanın ucunu sıkıcı tutmak gibi- ekmek ıslanmış ve gazete de buruşacak kadar su almıştı. Gazeteyi sobanın üzerine bıraktı, ekmeği de yanına koydu ve buz gibi odanın bir kenarına gidip, az önce çıkardığı paltosunun cebinden sigarasını ve çakmağını aldı.

Portakal kabuklarını sobanın üzerinden almadı, çünkü odanın bu kadar güzel kokmasını sağlayan şeyler, onların –tıpkı ananesinin çocukken yaptığı gibi- soba harıl harıl yanarken kavrulmasıydı. Demir ve çirkin sobanın kapağını açtı. İçeriden gelen soğuk kurum kokusunu içine çekti ve kağıt parçalarını çakmağı ile tutuşturup küçük kapaktan içeri bıraktı. Sonra da sobanın yanında duran benzin dolu şişeyi eline aldı. Kağıtlar harlanarak içeride büyük kömür kütlelerinin kara yüzlerini yalarken, birden dökülen benzinle harlandı ve alevler kömürlerin yüzeylerine hücum etmeden önce, küçük kapaktan dışarı başlarını çıkartıp, sonra da birden kayboldular. İki ya da üç saat içinde içerisi ancak ısınabilmiş, yağmur da soğukla birleşip, içerisinin sıcak olduğunu göstermek istercesine Vaska’nın küçük odasının camlarını buğulandırmıştı.

Mutat Vaska, gazeteyi aldı, üzerinde küçük mavi işlemelerin ve abartılmış büyük gül resimlerinin olduğu ve evine hiç yakışmayan koltuğa oturdu –evi elli metre kare kadardı ve bütün duvarları eskimiş, solmuş şampanya rengi duvar kağıtları ile kaplanmıştı. Sigarasını içmeye başladı. Sıkıcı geçen gün hakkında gazetelerden alabileceği tuhaf ve yeni bir şeyler varmış gibi sayfalara göz attı. Soba arada tütüyor ve Vaska durmadan aklından “künk” lafını geçiriyordu. Kalkmakta olan bir tren gibi sesler çıkartan sobanın olduğu tarafa kafasını çevirdi. Soba sanki boğulmak üzere olan bir adam gibi öğürerek tıslıyordu. Az sonra -son bir “pof” sesinden sonra yani- duruldu ve tekrar sıradan ısıtma işlemini yerine getirmeye başladı. Mutat Vaska, çok aç olduğunu fark etti. Ekmek, peynir, salam ve mayonezden oluşan nevalesini yemek için pek de sabırsız görünmüyordu. O yüzden paltosunu tekrar giydi ve evin sıcaklığının ne kadar iyi bir şey olduğunu aklından geçirip, ara sıra da “künk” diye içinden geçirerek kömürlüğe inmek üzere evden çıktı.

Kömürlüğe gitti. Kilidi açtı, içerideki böceklerin etrafa kaçışmalarını izledi. Geçen kış istiflediği ucuz belediye kömürlerinin bu kış ne kadar yeteceğini düşünmedi bile ve ufak, yıpranmış ve kapkara olmuş bez çuvalına doldurabildiği kadar kömür doldurdu, yere dökülen parçaları paltosunun ceplerine yerleştirdi ve kömürlüğün kapısını kilitleyip, bahçenin içinden ıslanarak geçip, sığınak olarak kullanılabilecek ve su deposunun da bulunduğu kapıcı dairesinden hızla ilerleyip –küçüklüğünden beri bu tür yerleri hiç sevmezdi- kucağındaki çuvala birlikte tekrar kapıyı açıp, içeri girdi. İçerisi daha da ısınmıştı ve ekmeği sobanın üzerinden almayı unuttuğundan, portakal kabukları ile birlikte kavrulmuş buldu onu. Kara somun altı zift gibi olmuş şekilde duruyordu.

Çuvalı yere bıraktı, ekmeği aldı ve pencere kenarındaki masanın üzerine attı, ekmek oldukça sıcaktı. Masa örtüsü mavi-beyaz kareli parlak bir kumaşandı ve örtünün masanın ayaklarına doğru biçimsiz şekilde sarkan dantel kısmı kirden görünmüyordu. En azından işlemelerindeki el emeği konusunda hiçbir fikre ve parlak yoruma kapı açmayacak kadar pislenmişlerdi. Paltosunu çıkardı, kömürlüğün anahtarlarını mutfak kapısının yanında duran mini buzdolabının üzerine koydu, dolabın kapağını açtı, peyniri –kötü kokuyordu, ekşimişti- ve salamı aldı. Mayonez, bugün aldığı kahve kavanozu ile birlikte lavabonun kenarında duruyordu. Kavanozlardan beyaz olanını aldı ve ayağı ile mini buzdolabının kapağını kapatarak içeri geçti. Bıçağı unutmuştu, tekrar holden geçerek –ki bu dar holde mutfak kapısından başka bir de küçük alafranga

tuvaletle açılan bir kapı daha vardı- soldaki mutfığa tekrar girdi, az önce yere düşürdüğü beyaz poşeti küçük beyaz çöp kutusunun içine attı. Temiz bıçaklardan birini çekmecelerden birinden aldı –üç çekmece vardı, alt alta, sonra iki büyük dolap, çok küçük mutfağın içinde bir duvarı bunlar dolduruyor, diğer duvar ise buzdolabı ve küçük bir çöp kutusunu önünde tutuyordu- tekrar içeri geçti. Masaya oturdu, sıcak sobanın kömürleri tüketerek ürettiği ısıнын camlara olan görünmez yolculuğunu düşünerek ekmeği kesti, peyniri kesti, dilimlenmiş salamları ve mayonezi kullanarak kendine güzel bir ziyafet çekti. Ekmeğinden ilk ısırığı aldıktan sonra pencereye baktı, göğün griliğinde gözlerini dinlendirdi ve çay yapmak için masadan tekrar kalktı, ekmek parçaları –en azından pantolonuna yapışmayanlar- yere döküldü ve çaydanlığı getirip sobanın üzerine koydu. Mutfaktaki küçük pencerenin yanında duran çaydanlık, soğuktaki mağrur duruşunu soba üzerinde ufak çiğ parçalarına çevirirken, cazır cuzur sesler içinde ısınmaya başlarken, Vaska, ekmeğini bitirdi ve derin bir nefes alıp, arkasına yaslandı. Masanın üzerindeki ekmek kırıkları ve peynir parçalarını bir elini süpürge gibi yaparak, masanın kenarına dayadığı diğer elinin avucuna doğru sürükledi. Masa örtüsünün kirini fark etti ve elindekileri ağzına götürdü. Yere düşen parçalara aldırmandan ayağa kalktı, üzerini silkeledi. Tekrar güllü koltuğuna oturdu ve bir sigara yakmadan önce gazeteye tekrar göz attı. Mutfaktan çay bardağı getirdi, koltuğunun önünde duran ve gazetelik olarak kullandığı taburemsi şeyin üzerine koydu, kül tablasını kenara doğru itti, küçük radyosunu açtı, kanallardan her gün dinlediği bir tanesini tekrar bulmaya çalıştı (Beethoven çalan herhangi bir kanal işte), şeker kavanozunu mutfaktan getirdi, sigara paketini karşısında duran duvara yaslanmış küçük çekyatının üzerine attı, içinden iki sigara aldıktan sonra. çaydanlığı sobanın üzerinden aldı, demine bakmadan bardağı sırf demle doldurdu. Süzgeci yoktu, şekerlikten iki kesme şeker aldı ve bardağa attı. Sobası yanıyor, dışarıda yağmur türlü oyunlarla camda, eski arkadaşlarının yüzlerine benzeyen şekiller çizip, çocukluğunun sokaklarına benzeyen uçsuz bucaksız yollar oluşturuyordu. Sonra hepsi rüzgarın ters yönlerden gelen üfürmeleri ile siliniyor, buğudan görülebildiği kadar, evinin karşısındaki hastanenin soluk, gri duvarlarını ve azıcık da olsa, caddenin ışıklı ve ıslak görünüsünü sunuyordu ona. Çay bardağını eline aldı, radyodan yayılan sesleri dinledi, uğultular arasında bu yaşadığının, yani bu anın ve bu evin harikalığına gölge düşürecek en ufak kötü fikri bile bir an aklına getirmeden, sessizce sigarasını içmeye devam etti. Gazetede ki haberleri, işsizliği ya da ailesinden uzakta olmasını bile aklına getirmedi o an için. Sadece arada bir künk lafını düşünüyor, dirsek ya da baca gibi kelimelerle birlikte onları birkaç cümle içinde kullanıyordu. Karşı duvarda, çekyatının üzerindeki bölümde yer alan kütüphanesinin raflarındaki kitaplara baktı. Sözlükleri dizdiği rafı aradı ve hemen buldu gözleri. Sonra her şeyden vazgeçti. Kalkıp sobaya birkaç kömür parçası attı paltosunun cebinden çıkarıp. Odasının içinde yürüdü, pencereden baktı, radyonun kanallarını karıştırdı. Çekyatına gitti ve uzandı. Elini yastık gibi başının arkasına yerleştirdi, sigarasından derin bir nefes çekti, kışının altında kalan sigara paketini son bir hamle ile aşağı, küçük halısının üzerine attı ve gözlerini kapattı. Yağmurun camlara çarpa çarpa çıkardığı sesler ile radyodan bıkmadan usanmadan gelen keman seslerini dinledi. Bu nasıl bir hayattı? Bu ne acayip bir varoluştı ki, bütün bu insanlar –kasiyer, dolmuştaki insanlar, köprülerdeki insanlar, alışveriş yapan çocuklar, ananesi, hepsi- şimdi ona o kadar sıcak, o kadar içten ve o kadar mutlu geliyordu ki. Belki de amaçlarının, Mutat Vaska olarak kendi amaçlarının

bir yerlerinde bu insanların, bu şehrin insanların çıkarla uzaktan yakından ilişkisi olmadığı ve hepsinin de insanoğulları olarak çaresiz ama mutlu, ölümlü ama mutlu, ölmek üzere ama mutlu olarak, sadece bu şekilde, biraz uzak da olsa bu şekilde tıpkı yağmur damlalarının pencereye teklifsizce ve amaçsızca çarpıp birbirlerine karşıması gibi...

Mutat Vaska, birkaç saat uyudu. Düşünde, karman çorman şeyler gördü. Sonra uyandığında pantolonundaki ekmek parçalarını fark etti. Bu yüzden olduğuna emin olarak kabuslarını önemsemedi. Ayağa kalktı, gözlerini ovuşturdu, hole doğru yürüdü. Tuvalete girip çıktı. Yüzünü ve ellerini yıkadı. Sabunun kokusunu genzine iyice çekti. Aynada kendisine baktı. Dişlerinin sarılığı ile sakallarının karalığı arasındaki uyum, onu çirkin bir adam yapmaya yetiyordu. Saçlarını düzeltti, sanki bir şeyler söylemek isteyen bir dilsiz gibi aynaya doğru konuştu. Sifonu çekti, odasına geri geldi. Sobaya, çuvaldan büyük bir parça kömür attı ve benzin damlattı, biraz benzin kokladı şişenin ucundan. Çekyatına yattı ve radyoyu eline aldı. Kanalları araştırdı. Haberleri dinlemeye koyuldu. Gündelik şeylerden sonraki spor haberlerini, sonra da “yoğun kar yağışı” ile ilgili bilgileri dinlerken, tekrar kalktı ve kapıya gitti. Kilitledi. Sürgüyü çekti. Odaya döndü, dışarıdaki yağmurun ölüsüne benzeyen dolu taneleri çıt çıt cama vuruyor, Mutat Vaska, ailesi tarafından ona bırakılmış dairesinde aşırı mutlu bir şekilde ayakta duruyordu. Oturduğu dördüncü kattan görebildiği kadarı ile caddeye tekrar baktı. Hastane duvarı amansız ve ketum bir tarihi eser ya da bir obelisk gibi onun tehdit edercesine gölgesini Vaska’nın iki büyük penceresinden içeri daldırıyor, caddeyi aydınlatan sokak lambalarının soluk sarı ışıklarının da yardımı ile odasının içini karartıyordu. Işığı açması gecikmedi. Salonun karanlıkta kalmış diğer kısımları da çıktı ortaya böylelikle: küçük, ahşap –muhtemelen meşe ve pahalı- bir dolap, pencerelerin karşısındaki duvarda kocaman bir tablo ve balkona açılan küçük, dar bir kapı. Vaska’nın evde kullanmadığı eşyaları istiflediği ve manzarası sadece uçsuz bucaksız bir otoyol olan balkon, rüzgarın da etkisi ile su ile dolmuştu. Ama sular, ufak bir yağmur borusuna doğru akıyor ve bu yağmur borusu, dün Vaska onu temizlediği için hiç aksamadan suları aşağı, binanın yan kısmındaki çöplüğün –kömürlüğün önü- arkasına bakıyordu. Beş katlı apartmanın, o balkon gibi dört balkonu daha vardı ve bu da yağmurlu günlerde ya da aylarda, aşağıdaki çöplüğün tamamen çamur olmasını sağlıyordu, yağmur borusunun bitmek tükenmek bilmeyen bir kusmaya benzeyen çağlaması. Vaska’nın evinin önünden geçen cadde, anayola nerde bağlanıyor bilinmez ama hastanenin arkasında kalan bu binanın arka cephesi tamamen otoyola bakıyordu. Kırmızı stop lambaları ile bir sürü araba, akşamın bu saatlerini otoyolda art arda dizilerek geçiriyordu. Karşı yönden gelenlerse, beyaz ya da sarı farları ile birbirlerini solluyorlar ya da hızla şeritlerinde ilerliyorlardı. Otoyol akıp gidiyordu, bu kırmızı beyaz ışıklarla.

Mutat Vaska, yutkunduğu zaman genzinden aşağıya balgamla birlikte inen is ve kurumla karışık sigara zifti hissetti. O tadı alınca yaşamaklığının farkında tekrar vardı. Odasında sobanın yanında duran ufak çuvala baktı. Sonra sobaya baktı, sonra da bacaları gözleri ile takip ederek duvardaki kirli deliği fark etti. Borular birbirlerine eklenerek ufak bir kirişle duvara yönelmeleri sağlanmış, sonra da kara deliğe girerek dumanın ve isin ve kurumun çatıdaki bacaya ulaşması kolaylaştırılmıştı. Bunda bir

acayıplık yoktu ama rüzgarlı günlerde sobanın tütmemesi için bacaya eklenen künk konusunda hâlâ düşünceliydi. Künk, bacanın üzerine geçirilen bir çeşit başlıktı ve rüzgar estikçe, küçük kapakçıklarını yelken gibi kullanarak –ki bu küçük kapakçıklar künkün dumanı dışarı vermek için kullanacağı küçük ağzın iki kenarında at gözlükleri gibi duruyordu- ağzını rüzgarın estiği yöne doğru çeviriyordu. Bu da en azından çok rüzgarlı günlerde insanın evinde –sobalı evler için geçerliydi bu- rahat oturmasını ve uyurken kömür zehirlenmesinden ölmemesini sağlıyordu.

Vaska, sigara paketini yerden ve çaydanlığı sobanın üzerinden aldı. Bir bardak daha çay içti. Radyodaki kanalları karıştırırken akşam trafiğindeki insanların akıllarını başlarından alıp, onları mutlu ve biraz da numaradan tasasız hissettirecek programlardan birine denk geldi. Sesini açtı radyonun ve şarkı aralarında, programı arayan insanların seslerini dinledi bir süre. Hepsi birilerine şarkı armağan ediyordu, sanki o şarkıları kendileri yazmışlar ya da söylemişler gibi. Düpedüz sahtekarlıktı bu, yapmadığını ya da yazmadığın bir şarkıyı nasıl diğerlerine ya da sevdiğini söylediğin insanlara armağan edebilirdin. “Şarkılar da şarkı olsa bari” dedi içinden Vaska ve bu künkten sonra söylediği ilk değişik laftı. Tekrar alıştığı kanallardan birini, cızırtılı da olsa dinlemeye başladı. Küçük el radyosu pek şıktı doğrusu bunu fark etti. Ucuzdu ucuz olmasına, pahalısını almaya ne isteği ne de parası vardı, ama bu küçük radyo, onca elektronik harikası radyodan daha şık ve fütüristik geliyordu ona. Bir kere ses ayar düğmesi bir düğme değildi, ileri ve geri tuşları vardı düğme yerine ve kanal aramak için kullanacağınız düğme de çevirmeli değildi, çünkü bir parmak dokunuşu ile kanalları kendisi otomatik olarak arıyordu. Bu da büyük keyifti doğrusu. Ama en büyük sorun, dinlediği bir istasyonu –radyonun küçük anteninden dolayı- kaybetmesinin çok kolay olmasıydı. Ve çoğu kez dışarı çıktığında ve bu radyoyu kulaklıkları ile birlikte cebine yerleştirip dinlemeye koyulduğunda, sırf kanalı kaybetmemek için başka başka sokaklara giriyor ya da yayını yakalayabilmek için dümdüz hiç sapmadan ilerliyordu. Daha kuvvetli anteni olan bir radyo alabilirdi ama henüz radyo dinlerken kaybolmamıştı. O yüzden radyoyu açtı ve cızırtılara rağmen onu masanın üzerine, tam radyonun küçük hoparlörünün sobaya karşıcı geleceği şekilde yerleştirdi. Ve kendisi de aradaki koltuğuna oturdu. Böylelikle aylardır kendisini ısıtan iki sıcak şey arasında kalmıştı.

Kafasını sol tarafa çevirip, pencereden dışarı baktı. Perdeleri yıkamış ve küçük banyosundaki iplere asmıştı, çünkü onlar da aşırı kirlenmişti, o yüzden sadece ufak beyaz bir güneşliği perde olarak kullanmıştı. Güneşliği de kenara çekmiş, yağmur altındaki sokağı ve diğer şeyleri görmek için kendisine ufak bir açıklık vardı artık. Oradan dakikalarca hatta saatlerce bu rastlantısal dünyanın, mümkünlerin en iyisi olup olmadığına karar vermek için sokağı izleyebilirdi. Tanıdığı insanlarla karşılaşabilirdi gözleri örneğin ya da hiç tanımadığı insanların sokakta yürüyüşüne ve kendi yaşadığı binanın önünden geçmelerine ve tam da bu binanın önünden kıvrılan caddenin, bitimine doğru yürümek için ellerinde poşetler ya da şemsiyelerle ya da baş açık şekilde usul usul ya da hızlı hızlı yokuştan aşağı inmelerini ve oradan da sağa ya da sola dönüp kaybolmalarını izleyebilirdi. Böyle yapmadı, sağ yanağı çok ısınmıştı ve sağ tarafı da öyle. O yüzden tekrar kalktı ve krem rengi kazağını çıkardı. Altındaki fanilanın beyazlığına karışan küçük muskayı ve onu kumaşa iliştiren altın renkli çengelli iğneyi okşadı. Sonra da çekyatın kenarında duran pijamasının, alt kısmını aldı.

Pantolonunu çıkardı. Katladı ve pijama altını aldığı yere koydu. Pijamasını giydi. Kazağı koltuktan aldı ve katlayıp kazağın üzerine koydu. Bacak bacak üzerine atarak koltuğa oturdu ve gazeteyi tekrar aldı. Spor sayfasına baktı, hafta sonu gidebileceği maçların saatlerini ve yerlerini gözden geçirdi. Bir kalem buldu –her zaman bıraktığı gibi koltuğun kenarındaydı- iş ilanları sayfasına göz attı. Birkaç ilanı çizdi ve telefonu olmadığı için aşağı inip arayacağı telefon numaralarının altlarını iki kez çizdi (bakkalda telefon vardı). Kasiyerlik, şoförlük, tezgahçılık, pazarlama ya da vasıfsız elemanlarla ilgili bölümlerde birkaç küçük ilanı işaretlemişti. Yarın bakacaktı bunlara. Uykusu yoktu, ama çekyatı açtı. Yüzeyi daha da genişlemiş çekyatın üzerine çıktı ve dizleri ile yatağa bastırınca sert yatağın altındaki yayları hissetti. Raflardan bir kitap aradı ve eline gelen ince, ciltli bir kitabı aldı. Sayfaları karıştırdı, birkaç satır okudu, sonra da başka bir kitabı eline aldı. Sözlüklerin bulunduğu rafa yöneldi ve büyük, ciltli bir sözlüğü aldı. Koltuğuna geri döndü. Bacak bacak üzerine attı ve sözlüğü açtı. Her gün yaptığı gibi bulabildiği ilginç ve hiç duymadığı sözcükleri arayacaktı. Kendini geliştirmesi için iyi bir fırsat olabilirdi bu. Hem insanlarla konuşurken, onlara daha ilginç kelimeler söylemek için insanın biraz da sözlükten yararlanması gerekebilirdi. Sadece bilmediğimiz sözcükleri bakmak için kullandığımız bir şey değildi sözlük, bazen isimlerinin ne olduğunu bilmediğimiz yani dilimizde nasıl söylendiğini bilmediğimiz şeyleri de –tanımlar, özel isimler, kavramlar- tek kelimeyle ifade edebilirdik. Araştırmasına başladı (yöntemi basitti, herhangi bir sayfayı aç ve oradaki en ilginç kelimeyi öğren):

Aşıramanto a. İt. Argo Çalma, aşırma anlamında kullanılan yakıştırma bir sözcük.
İltisaki s. Ar. Sözcük biçimlerini köklere tamamıyla kaynaştırmaksızın, birçok ekler katarak kuran, bitişken (dil).
Palyoş a. Kısa ve iki yanı keskin, düz kılıç.
Gergicek a. Sandayle ayaklarını birbirine bağlayan çubuk.
İvecen s. DD Çabuk davranma huyunda olan acil, aceleci.
El'an be. Ar. Şimdiki durumda, henüz, daha.
Kalebent b. A. Ar. Far. Kale dışında çıkmamaya hüküm giyen suçlu.
Makadam a. İng. Kırılmış taş döşenip silindir geçirilerek yapılan yol.
Enflüanza a. İt. Hek. Paçavra hastalığı, grip ve salgın nezle de denilen bulaşıcı, salgın bir hastalık. Enflüanza, yaptığı zorlu, baş, bel ve diz ağrıları ile bayağı göğüs ingininden ayrılır.
Nebi a. Ar. Kitap getirmemiş peygamber, savacı.
Sümmedtedarik be. Ar Son anda düşünülerek yapılan.
Velespit –ti a. Fr. Bisiklet.
Ayal –li a. Ar. Hlk. Karı, eş.

Ayal, ayyal, aaayal diyerek uzattı kelimeyi. Tam olarak nasıl söyleniyordu bu kelime? Birkaç kez a'nın ya da y'nın üzerine bastırarak ya da uzatarak söyledi. Hayal, ayal falan derken sözlüğü kapattı. Bir eş düşüncesi bir anda onu kederlendirmişti. Gerçi bu tür maceralara kendini kaptırmayı severdi ama yine de o kadar çaresiz miyim diye kendine sormaktan geri durmadı. Hem aşık olduğu kadınların hepsi ya evlenmiş ya da başka şehirlere taşınmıştı. Ayaklarını uzattı ve pijamasını iyice yukarı çekti. Soba yanmaya devam ediyor ve birkaç paket sigara da mutfakta kahve kavanozunun

yanında duruyordu. Kalan son sigarayı alıp yaktı. Derin bir nefes çekti ve alışık olduğu üzere eski aşklarını ve o günleri düşündü. Değiştirmek istediği bir şey yoktu, olduğu gibi kalmaları güzeldi, zaten keşke diyerek hayal kurduğunu hiç hatırlamıyordu. Hep o kadar kötü ve acemice geçen anların içinde kendisini mutlu edebilecek bir şeyler bulabiliyordu. Zaten başından sonuna kadar mutlu ve umutlu geçebilecek bir aşk düşüncesi, bir birliktelik düşüncesi can sıkıcıydı. Umut, o ilişkinin bitmesinden, o kadının gitmesinden sonra bile o aşkla ilgili her türlü güzel anıyı yakalayabilmekten belki de. Belki de bu kendini kandırmanın tek yolu. Hep merak ettiği, geriye dönüp baktığında eksik olan tarafın hep kendisinin olmasının verdiği o tuhaf eziklikle, “onlar da beni düşünüyorlar mıdır?” sorusuydu. Gerçi buna biraz gülüyordu, çünkü –hani sekiz dokuz kadın vardı hayatına girmiş olan- bir anda onu düşünmeye başlasa, buradan ışınlanıp, bir şekilde onların yanlarına gitmesi gerekirdi. “Bir anda sizi bu kadar insanın düşünmesi korkunç olabilirdi!” diye geçirdi içinden. Ama yine de birinin bile –mesela X.- onu düşünmesini ve şimdi onun yaptığı gibi aklından o günlerin ne kadar el değmemiş olduğunu hayal etmesini falan isterdi. Ama her istediğinin olmadığını bildiği için bunda fazla ısrar etmedi. “Hem X.’in iyi bir işi ve iyi bir de kocası falan vardır artık” diye geçirdi içinden. Gerçi burada, bu evde olmak isterdi. Son geldiğinde de bunu söylememiş miydi? “Burada olmayı özleyeceğim.” Burada olmayı özlemiş midir ya da birisinin özleminden vazgeçmesi ya da onu unutmaması için kaç yılın geçmesi gerekirdi? Mesela trajik bir şeyin alay edilir hale gelmesi için ortalama 22 yıl geçmesi gerektiğini araştırmalar söylüyordu. Ya trajik olmayan aşkların ya da ilişkilerin dalga geçilir hale gelmesi için kaç yıl geçmesi gerekiyordu? X, ilk aşklarından biri olduğu için ve en trajiklerinden biri olduğu için ve çok eskide kaldığı için belki de artık arkadaş arasında yapılan küçük ve gereksiz sohbetlerden sıkılanların aralarında anlattığı çerezden bir hikaye haline bile gelmişti. Ama Mutat Vaska için bunların bir önemi yoktu. İşte yine aynı şeyi yapıyordu. Bunlar, trajik olması, komik olması, bir yerden sonra acı şekilde terk edilmek ya da terk etmek, aşka ya da yaşadıkları güzel günlere falan ait değildi. Bunlar, bu şeyler insanı üzüyor ve umutsuz biri yapıyordu. Hatırlanması gerekenler hep güzel, umutlu anlardı. Mesela saatlerce sevgilisini bekleyen genç Mutat’tı ya da sevgilisi ona sarıldığında tüm dünyayı unutmaktı ya da Mutat’ın tüm işini gücünü bırakıp X.’i tımarhanede ziyaret etmesiydi ya da X.’in onu ilk öptüğü karanlık sokağın ya da X.’in içine ilk girdiğinde gözlerini baktığı andı ya da adam asmaca oynadıkları ders aralarıydı, aslında ne X ne de başka bir isim önemli değildi bu anlarda. Çünkü düşündüğü şey, belirli bir gövde ya da belirli bir sokak adı ya da somut bir şey olamıyordu. Hem neden oldu, işin güzelliği buydu işte. Muğlak olan meyvalardı bunlar ve aşkın çiçeklerinden daha solmaz olmalarını sağlayan da hatıraların kadrajını ve montajını kişinin kendi kafasından yapmasıydı. Hem X’i düşündüğünde onun beklentilerinin ya da Mutat’tan beklediklerinin ateşi ile yıllarca aşık kalmasının daha güzel olduğunu düşündü. En azından saf olan o aşk masallarından daha gerçek bir yan vardı bunda. Çünkü ne beklentiler haklı beklentilerdi ne de giderilebileceklerdi ne de beklenen ya da istenen bu değildi. Hem kadınların durmadan beklenti içinde olduklarını da biliyordu. Belki X bunu pek fazla hissettirmedi ama yine de böyle küçücük detaylarda bile hayali kirletebildiğine göre, Mutat bundan hoşlanmıyordu. Dünya artık masallardaki kadar uçsuz bucaksız değildi ve bu kadar insan arasında masal kahramanlarını aramak ancak güzel bir iş olabilirdi, bulduktan sonra kuruyan bir gülü kim ne yapsın?

Ona “yalnız öleceksin!” diyen bir kadın daha vardı mesela. Bu onun beklentisi miydi, kızgınlık anında söylediği ama gizlemesi gereken bir temenni miydi ya da tamamen kötü bir dilek miydi? Bir insanın yalnız ölmesinden daha doğal ne olabilirdi, tıpkı ölecek olması gibi, bu da aşırı doğal bir şeydi. Ama herşey aşırılıklarda kendisini kaybederdi, aşkın doğası da - eğer varsa-, Mutat’ın tüm engellemelerine rağmen önüne geçemediği bu bitimlilik duygusuydu. Tanıştığı insanların neredeyse hepsi bu sonluluk düşüncesi ile kendilerini ve karşılarındakini güvence altına alıyorlardı neredeyse. “Bitimlilik, bizim için hayatın sigortasıdır” diye düşündü. Kendisi de çoğu kez bir şeylerin bitecek olmasından dolayı endişelenmiş ve o anın yaklaştığını hissettikçe panik içinde mesela Y’ye türlü işkenceler yapmıştı. Ama zaten onun bitmesi düşüncesi olmadan da hiçbir şeyin tadını alamıyordu insan. Y bir yerden sonra bitecekti, X in ya da Mutat’ın bittiği şekilde. Tıpkı, kibritleri yaktıktan ve kullandıktan sonra kibrit kutusunun içine koyan ve daha sonra da yanmış kibrit çöplerini büyük bir umutla araştıran, ama bir türlü de yanmamış kibrit bulamayan biri gibi. Sonuçta her aşkın içinde, mutlaka geriye yanmamış bir kibrit kalacaktır düşüncesi olmalıdır. Mesela şu kasiyer kızla –kız farkında değil ama- liseden tanıyoruz. Onunla doğru dürüst konuşabilsem, ya da en azından işten çıktıktan sonra karşılaşabilsem, lisede geçirdiğimiz günleri hatırlaması için yardım edebilirim. Gerçi o mavi önlüğü ve toplanmış saçları, makyajsız yüzü ile çok çirkin görünüyor gözüme. Hatırladığım kadarından bile çirkin. Yarım kalan şeylerin tamamlanması gerekmez çoğu kez, ama eğer başlamamışlarsa, ya da başlanmaları engellenmişse, bu ertelenmişliğin, bu gecikmenin sebepleri ortadan kalkmış demektir, eğer tekrardan başlama umudu durup dururken ortaya çıkmışsa..

Ama önce madem bitmemişlik üzerine düşünüyorum dedi, bir mektup yazabilirim. Hâlâ bende adresi olan birileri mutlaka vardır. Meşe dolaba doğru yöneldi, alttaki çekmecelerden birinden birkaç küçük zarf çıkardı. Zarfları –açılmış, yıpranmış zarflardı bunlar- gözden geçirdi ve S.ye bir mektup yazmaya karar verdi. Muhtemelen adresi değişmemiştir, “hem değişmişse ne kaybedeceğim!”. Masaya yöneldi, çaydanlığı tekrar sobaya koydu, bu kez kahve içecekti –ciddi şeyler yazarken yapardı bunu, mesela istifa mektubunu da böyle yazmıştı. Kalktı, mutfığa gitti, kahve dolu kavanozu aldı, yürürken kapağı açtı, koruyucu parlak tabakayı parmağı ile deldi ve aklından ilk satırları geçirerek masanın başına geçti. Çay bardağının dibinde kalan son çay damlaları da içip temizledikten sonra, sobadan sıcak su dolu çaydanlığın alt kısmını alıp geri geldi. Bu oturup kalkmaların can sıkıcı olduğunun farkında olmadan, makinalaşmış gibi çay bardağını kahve ile dolduruyor. Sigara yakıp, kalemi alıyor ve boş beyaz kağıdın başına geçiyor.

“Sevgili S.

Mektubuma selam ederek başlıyorum. Beni hatırlamayacağını düşünerek, zarfın içinde ufak bir resmimizi de gönderiyorum sana. En azından adımdan çıkaramazsan bile, resmimden –ki ikimizin o küçük otelde geçirdiğimiz gecenin sonunda çekilmiş komik bir resim bu- tanıyabilirsin. Ya da belki kendini, bu resimdeki halini hatırlayamıyorsan belki beni değil ama kendinin kaybolmuş günlerini sana

hatırlatabilir bu fotoğraf karesi. (Bu küçük açıklama ile umuyorum canını sıkılmıyorumdur.)

Aradan geçen bunca zaman içinde, bir gün yok ki seni düşünmeden geçireyim. Kaldı ki hiçbir zaman seni bulmak, seni görmek ya da seninle tekrar birlikte olmak, yaşadığım evi paylaşmak gibi cehennemi düşüncelere dalmadım, ama yine de eğer ben seni unutursam, bütün dünya unutacakmış gibi geliyor bana. Sadece sen de değil, tanıdığım herkesin bir hatırasını ya da ona ait bir nesneyi görmeden ya da en azından bir kere onun ismini içimden söylemeden bir gün bile geçirmiyorum. Bu mektubu iş yerinde açmak zorunda kalacaktır, biliyorum. Umarım seni düşündüğüm saniyeler ya da dakikalarla senin bu mektubu okuma anların çakışsınlar.

Aslına bakarsan seninle ilgili hiçbir şey hatırlamıyorum, tam olarak. Bu resmi de sana gönderdikten sonra zaten aramızdaki hukukun da tükeneceğini düşünüyorum. İnsan yaşlandıkça –yok, erkeklerden bahsediyorum, sen hâlâ genç görünüyorsundur- yavaş yavaş geçip gidenlerle kalıcı olanlar arasındaki dengeyi fark ediyor. Örneğin, isimlerin, yerlerin, mekanların kesin ve net tariflerinden öte sadece ufacık anların değerine varıyor. İşte ben o anları durmadan ve durmadan, hiç unutmamacasına hatırlıyorum artık. Senin mesela böyle karmaşık konularla ya da benim hallerimle ilgili söylediği bir söz var mıydı? Bunu hatırlamıyorum ama nedense, banyodan çıktıktan sonra bornozla ufak bir soba karşısında saçlarını kurutmanı hiç unutamıyorum.

Bu sahne, seninle birlikteyken okuduğumuz tüm romanlardan daha anlamlı geliyor bana. Bir elektrikli sobam yok gerçi –bir kömür sobam var- ama çoğu kez bunun etkisi ile sokağa çıkmışsam bile koşup eve geliyorum. Sobayı yakıyorum.

Ama bunları düşündüğümde hüzünlendiğimi ya da gevşediğimi, ağladığımı düşünmeni istemem. Çünkü tıpkı ilk kez karşılaştığım bir tabloya bakar gibi bakıyorum zihnimde o anlara. Bu küçük anlar, seninle ya da başkaları ile –ki başkaları hep oldu biliyorsun- yaşadığım kısa zaman aralıklarını kovalıyor ve akşamüzeri kendimi yatağımda yorgun argın buluyorum. Tükenmiş, dişleri sökülmiş, Zaman denen tuhaf bir yaratıkla düello etmiş gibi yığılıyorum. Sanki, geride bıraktığımız anlar, şeffaf bir duvara perçinleniyor ve geçmiş denen şey, bize berrak gibi görünse de, camlaşmış küçük anları tek tek düşünmemiz engelleniyor. Elimiz atıp da, kendi kişisel geçmişlerimizden bir parça koparmak istesek, buna izin vermiyorlar. Şimdi ya da bugün dediğimiz şeyin –ki sen bununla ilgili çok şeyler söyledin, ağzınla değil, giyinmenle, iş yerinle, konuşmanla, okuduğun kitaplarla, sorumluluklarınla- dayandığı bu şeffaf duvarı tamamen yıkmak nasıl zulüm verici bir işse –yani hafızanı tamamen yitirmek- duvara tamamen güvenmek de imkansız –her şeyi hatırlayamazsın değil mi?- gibi geliyor bana. Lafın kısası, hatıralarla kendime bir ev yapıyor gibiyim ve...

Sözlerimi burada bitirirken, kendi hayatına değer vermesen bile Sevgili S. Burada bir yerlerde, hatırlamasan bile, senin de içine katıldığın, muğlak ama benim somut olarak hissettiğim bir yerin var. bu ev, eğer her şeyi kaybetesen bile, hatta kendini kaybetesen bile, tekrardan başlaman için benim kurduğum bir yerdir. Ne mistik bir anlamı, ne gizemli bir yanı ne de soyut bir yapısı var; sadece ve sadece ben yaşadığım süreç, aramızda geçen ne olursa olsun, içimde tuttuğularıyla sana bir geçmiş olduğumu söylemek istiyorum. Gerçi aynı şeyleri sen benim için söyleyemezsin çünkü, aramızda olan bitenlerden kazançlı çıkan sen oldun. Çıkarını düşünmeyi çok sevdiğini ve bunun da benim çoğu kez işime geldiğini inkar edemem. Ama çıkarların diğer çıkarlarla

kendilerini iptal ettiği bir yaşamın da pek gerçek olduğunu söylemek zor. Gvdemle geçmişinin, varlığını galiba en sonunda köşeye kısırtmayı başardım. Onu geçmişle, yaşanmış olanla ve edinilen küçük korkularla, küçük heveslerle, küçük heyecanlarla terbiye ediyorum. Kısacası bir aslan terbiyecisi kadar sakınım, ona karşı. Belleğinin ya da kendi geçmişinin, bundan önce hayatının, tecrübelerinin sana saldırmalarına izin verme. Onlar, bugünün seni gelecek ya da küçük çıkarlar için kışkırtmasından öte şeyler değiller. Çok uzattığımın farkındayım ama, bu küçük resme bir kez daha göz at. Tek istediğim bu.

*Sevgilerimle,
Mutat Vaska”*

Mutat, ufak ve siyah beyaz fotoğrafı zarfın içine yerleştirdi, mektubu katladı ve zarfı kapattı. zerine diğer zarfa bakarak bir adres ve bir de isim yazdı. Masadan kalktı ve “sabah ilk iş bu mektubu postaneye götürmek olacak” diyerek Çekyatına uzandı. Radyosunu açtı ve gecenin içinde ona pek de yabancı gelen gürültülü mzıklarle dolu bir istasyonu seti. Yağmur, dolu derken kar başlamıştı ve Mutat Vaska, hayatında ilk kez yapayalnız olduğunu düşünerek mutlu oldu. Ayrıca tamamlanmamışlığın, bitimliliğe karşı olan o tuhaf gücünü hissetti. Yarım kalan her şeyin, tamamlanacağı umudu, onların biteceği düşüncesinden daha glyd, en azından yarım bıraktığı herşey, her iş, her aşk, her düşünce, her kitap, her hesaplaşma bir şekilde tamamlanacağı güne kadar yaşaması anlamlıydı. Ve yalnız kalmasının önemi de buradaydı belki de. Eğer yalnız olmasa, yarımlarına küçük çeyrekler, büyük yarımlar ya da başka eksik şeyler eklenecekti. Bir yerden sonra afallamış şekilde bugüne kafayı takacak ve asla kendini tamamlayamadan, bitimliliğin o kalıcı soğukluğuna teslim olacaktı. Bu yüzden seviyordu, hemen yzleşmemeyi ya da hemen hata yapmayı. Hata yaptıkça zamanda küçük dalgalar meydana geliyor ya da hemen yüzleşince bir ok dalga snmleniveriyordu. Zaman, eğer Mutat Vaska’nın doğduğu günden önce de varsa, Mutat Vaska olarak yaptığı ilk hatadan beri varlığının farkına varmadan yaşıyordu ve tamamladığı ilk şeyle birlikte gövdesinin, bu dünyaya ait olduğunu biliyordu. En azından şimdi farkına varıyordu. Daha tamamlanmamış ne kaldı diye geçirdi aklından, sonra bu tamamlanmamışlığın farkında olmanın da eksik bir duygu olması ile gurur duydu ve gülümseyerek uykuya daldı...

II.

Kerti Debbe, iyi bir çalışandı. İşini kısa zamanda bitirir, projelerini gününde teslim eder, odasını temiz tutar ve kesinlikle yorulmak bilmezdi. Odası ile şantiye arasındaki küçük koridorda bazen sigara içer ama utangaç biri olduğu için asla ve asla diğerlerinin onu sigara içerken görmelerine izin vermezdi. Diğer çalışanlarla birlikte yemek yer, pek ses çıkarmaz, dedikodularla ilgilenmez ve evine erkenden dönerdi. Kocasını uzun zamandır onu aldattığından ve açıkça bir başka kadını sevdiğini söylediğinden beri sürüyordu bu sessizliği ve sıkılganlığı. Evlilikleri zaten küçük zorunlulukların imece usulü giderilmesinden öteye gidememiş, okul yıllarında başlayan aşkları, ne yazık ki evlenme kararlarından çok önce bitivermişti. Evlenmeyi kocası istemiş, işlerin daha kolay gideceğini, en azından aynı evi karı-koca olarak paylaştıkça birbirlerine olan bağlılıklarının daha da artacağını falan söylemişti. Gerçi bu birkaç ay tutmuştu, fakat sonra işler daha da sarpa sarmış, her allahın günü, neredeyse tiksindiği bir adama kahvaltı hazırlamak ve sonra da doğru işe kaçır gibi yollanmaktan usanmaya başlamıştı. Artık ayrıydılar ve boşanmaya bile gerek görmemişlerdi. Muamelelerin tamamlanması için birkaç imza falan gerekiyordu, bu da birkaç zaman içinde olacaktı.

Ama yine de bugün evine dönerken diğer günlerden daha mutlu ve umutlu hissetti kendisini. Evine gidecek, yine eski günlerde olduğu gibi –yani evlenmeden önceki günler- yatağına uzanacak ve yarının Pazar olduğunu düşünerek televizyon seyredecek, müzik dinleyecek ya da gönlünce uzatarak yemek yiyecekti. Arabasından indi, apartmanın içine yürüdü ve asansöre girdi. Büyük deri çantasını omzundan bıraktı, dairesinin bulunduğu katın düğmesine bastı ve gözlerini aynada fark etti. “tanrım, feci görünüyorum” dedi içinden ama yine de gömleğinin birkaç düğmesi açıktı ve beyaz, tül sutyeni tamamen meydandaydı, tabi göğüs uçları da rahatlıkla seçilebilirdi dikkatli gözler tarafından (biraz utandı). Genelde böyle açık bırakmazdı herhangi bir tarafını, hele bilerek hiç, ama bugün ne olduysa böyle giyinmeyi seçmişti. Özellikle değildi kesinlikle. Normalde kış aylarında pantolon ve kazak tercih ederdi. Kolaylığı bir yana, işçilerle ya da mühendislerle konuşurken daha rahat hissediyordu kendisini. Zaten üniversiteden beri etek ya da buna benzer şeyleri giymeyi bırakmıştı. Bugün tuhaf bir şekilde derin yırtmaçlı bir etek giymiş ve kocasının aklını çelen o “ofis kaltaklarından” biri oluvermişti. En azından aynadan kendisine bakan kadın böyle görünüyordu. Asansör durdu ve kapıyı açıp, çantasını eline alarak dairesinin kapısına gitti. Anahtarı soktu ve kapıyı açtı. İçeri girdi, ışıkları yaktı. Bundan sonra herşey güzel gidecek gibi geliyordu ona. Sanki bu Pazar ve elbette bu cumartesi gecesi en ufak bir üzüntü ya da kuşku duymayacak, haplara ya da ağlama nöbetlerine ihtiyacı olmadan güzelce uyuyacak ve dinlenecekti. Kerti Debbe, ceketini çıkardı, salona geçti, deri koltuklarından birinin üzerine çantasını bıraktı, gömleğini geriye kalan 3 düğmesini daha açtı ve eteğinin arkadaki düğmesini açtı, uzun bacaklarını ve onu saran ipek çorapları hissetti, belki daha derinden hissetti. Parlayan ayak parmaklarına ve biraz ufak olan sutyeninden taşan göğüslerine baktı aynada, sonra da televizyonu açıp, haber kanallarından birini buldu, kumandayı bir kenara attı, buzdolabından gidip bir soda aldı, gri gömleği hala üzerindeydi ve tüm esmer göbeği meydandaydı, göbek deliğini okşadı ve yatak odasına gidip kırmızı bir eşofman ve beyaz kısa yün çoraplar

giyip salona geldi. Çantasını bıraktığı koltuğun karşısındaki büyük kanepeye yayıldı ve sodanın etkisi ile geçirdi. Kumandayı eline aldı, kanalları dolandı. Birkaç kötü haberi izlerken içinin burkulduğunu hissetti, sonra siyah-beyaz bir filmin oynadığı kanallardan birinde karar kıldı. Yastığını aldı ve göğsüne koydu –küçük, peluş mavi bir yastıktı bu ve kalp şeklindeydi- ellerinin arasında sıktı. Filmi izlerken bir çok ayrıntının ancak renklendirmeden sonra ortaya çıkacağına karar verdi. Aktrisin gözlerinin rengini, saçlarının tonunu ve elbiselerin dökümlerini gösteren hep bu renklerdi. Salonun aydınlatmasını sağlayan üç ışık kaynağı vardı; biri tepesindeki büyük halojen, iki tane de küçük abajur. Abajurların alt kısımları üzerinde küçük atların koştuğu bir manzara ile rengarenk boyanmıştı ve porselendi –dügünlerinde gelmişti, kocasının yakın arkadaşlarından birinin hediyesi- diğer abajurun üst kısmı farklı bir renkteydi ve içindeki beyaz-sarı ampulden gelen ışığı krem rengine dönüştürüyordu. Pek şık şeylerdi doğrusu. İki abajurun birbirlerine olan uzaklığı, kare biçimli salonun sağ tarafında, pencerenin altında duran ve şimdi Kerti Debbe'nin oturduğu kanepenin yanında duran uzun halojenle ikiye bölünüyor, böylelikle salon üç ışık kaynağı tarafından güzelce ve loş bir biçimde aydınlanıyordu. İki küçük ışık kaynağının arasında kalan büyük beyaz ve titremesiz ışık, bazen öyle bir hal alıyordu ki, eşyalar mükemmel görünüyordu. Kerti Debbe'nin dekorasyon konusunda bildiği bir şey yoktu, o yüzden bu rastlantısal görüntüler ya da anlarda –bazen giydiği şeyler bile etkiliyordu görüntüsünü salonun, mesela parlak bir elbise giydiğinde, herşey kendi renginden öte bir beyazlık ya da karalık ediniyor, böylelikle Kerti Debbe'nin gövdesi eşyalar arasında parlak ama koyu saten bir vazo gibi duruyordu. O uyumu evden çıkmadan önce hissetmek çok hoşuna gidiyordu. Pencerelelerin –ki iki büyük pencere vardı- olmadığı duvar, direk mutfaka açılan bir ufak oyuğa sahipti ve arkadaşları geldiğinde bu oyuktan servis yapıyordu –ki bu da onu oldukça mutlu ediyordu. Böyle bol misafirli günlerde, gidip bir sürü neredeyse gereksiz şey alıyor, ailesinin verdiği büyük davetlerde hizmetçilerin illallah demesini sağlayan tüm o alengirli alışverişleri ve hazırlıkları kendisi tek başına yapıyordu, hem de büyük bir heyecanla. Yemekler, tabaklar, bardaklar, peçeteler ya da kirlenmiş tabaklar, tıpkı bir restoranın ya da yemekhanenin tabakhane gibi çalışan o oyuğun içinden geçiyor, zavallı Kerti Debbe de sanki o mutfakta başka biri varmış hissi vermek için deliller gibi çalışıp, yoruluyordu. Sonra, pis tabakları ve bardakları lavaboya dizip, ağzına kadar bulaşıkla doldurup, arkadaşlarına çay hazırlıyor, önlüğünü çıkarıyor, içeri geçip, kendi yaşlıları olan kız arkadaşları ya da kocaları ile sohbet ediyor, bacak bacak üzerine atıp, çoğu kez yanlış hatırlanan yer ve mekan isimleri ile dolu, karmakarışık dedikodularda mutlu oluyordu. Çayla birlikte kek, ya da pastaneden alınmış özel çörekler ya da –kendi pek beceremediği için- özel ev yemekleri yapan şirin dükkanlardan getirtilmiş tatlılar sunuluyor, küçük mahallelerde düpedüz 'altın gün'lerine benzeyen bu küçük karnaval bazen 'bizim şirkette yeni biri var, gel de gör' gibi ufak kaçamak teklifleri ya da 'üzülme, o domuz (kocası kastediliyor) hak etmedi hiçbir zaman seni' gibi iltifatlar ve ayaküstü ve yarı sarhoş yapılan evlenme teklifleri ile sonlanıyordu. Kimi zaman, böyle misafirliklerden sonra hemen kusuyor, hiçbir şeyi toplamadan ve temizlemeden, salondaki o iğrenç insan kokusundan sıyrılmak için –eğer yazsa- balkonda yatıyordu.

Televizyonu kapattı ve faturaları gözden geçirdi. Gazeteye baktı, çantasını açtığında içindeki küçük diğer defterleri, diz üstü bilgisayarını, tokalarını ve yedek çorabı ile

tamponunu gördü. Büyük bir nefretle çantayı bir kenara attı ve artık eprimiş eşofman kışından düşmüş gibi dururken –ki iyice zayıflamıştı gece kalmaları ve projeler yüzünden- kışını kaşıyarak ve bir kez daha geçirerek mutfığa gitti. Mutlu halinden eser kalmamıştı, çünkü ev her ne kadar canlı kalmanın son kalesi ise de, bazen bir kale kadar soğuk oluyordu Kerti Debbe için.

Mutfığa gittiğinde herşey sabah bıraktığı gibi yerli yerindeydi. Buzdolabını açtı, kendisine “ne yesem, ne yesemmm” diyerek bir şeyler hazırladı. Köy ekmeği paketini açtı, dilimlerden birkaçını çıkardı, sonra birkaç iri sulu domates aldı, küçük, porselen bir tabağa domatesleri doğradı. Üzerine bolca tuz döktükten sonra ayağı ile buzdolabının kapısını kapattı ve içeri yönlendi. Mutfığın, salona açılan oyuğu umurunda bile değildi. Salona geçti, televizyon karşısında yemeğini yedi. Kolasını içti –bu kez geçirmedi- tabakları ve ekmek kırıntılarını yerli yerine bırakıp, işemeye gitti. Geri geldiğinde artık tamponsuzdu ve aybaşı olmasına günler vardı. Altı kuru bir bebek gibi falan da hissetmedi. Bir sürü şey akıp giderken, içinden akıp giden bilmem kaç litre kanın ufak damlalarının saçma sapan reklamlara konu olan hijyenik bir kadın bağı ile bedeninden uzaklaşması fikri ile kanalları biraz daha dolandı. İşte o reklama yine rastladı ve elini bacaklarının arasına götürüp, durup dururken kendisini okşamaya başladı. Sonra bundan vazgeçti. “durup dururken” yeterli bir itirazdı hem. Ama bugün biraz azgın hissettiğini de biliyordu. Bazı sancılı geçen aybaşları konusunda düşündü, çalışma, yoğun tempo, durmadan gerilen bedeni, büyüyen göğüsleri, ilk gençliğinden beri yaşadığı şeyleri aylara bölerek aybaşı sonrası ve aybaşı öncesi olarak kendi kendine ayırdı ve kanalları değiştirmeye devam etti. Bunları daha da derin düşünebilirdi. Ama düşünmedi, zaten içinde yüzdüğü şunca karmaşık kentin ve bu evin ortasında, üç farklı ışık altında kendi bedenine ona acayip ve çaresiz geliyordu. Elinin parmaklarını, hissedebildiği kadarı ile kabarmış olan yerden çekti. Usulca bacaklarını daha da kapatarak dizlerini çenesi ile birleştirdi. Saçları –kara, kapkara, parlak saçları- kirlenmiş ve yağlanmıştı. Görünmeyen ya da odada asla olmayan ama gün boyu onu takip etmiş gözlerle, bakışlarla, kanaatlerle ve iç görülerle çevrelendiğini hissetti birden. Eteğin yırtmacı, bacak, kalçalarının görünüşü falan derken, bugün herhalde hiç dikkat etmedi oturmasına, kalkmasına. Kerti Debbe, çekici bir kadındı, ama yine de evlendikten sonra tuhaf sorular sormaya başladı: “ben güzel miyim, ben çirkin miyim, bugün nasıl güzel olabilirim” vs. bunlara verilecek cevaplar için bir sürü cilt bakım uzmanına, bir sürü dergiye ve bir sürü başka kadına danışıp, fikir aldıkça, fark etti ki, doğanın ayırt edemeyeceği hiçbir fark yoktu diğerleri ile aralarında. Ama –şimdi televizyonu kapattı- oturduğu bu kanepe de dahil olmak üzere, kentin içinde, bu alışverişlerin, bu yalnız ve kalabalık yaşamların ve her biri başka bir zaman ve başka bir mekanla sarmalanmış caddelerin içinde, iş yerinde ya da dükkanlarda, renklerin belirgin bir biçimde üretildiği ve ayarlandığı, sahte ışıklar altında, diğer insanlarla zorunlu bir renk skalasına uyarmış gibi davranmaya zorlanıyordu. Ne Chanel mağazasının bu yılki koleksiyonu, ne de Vakko’nun şekilsiz ama klasiğe yakın eteklerinin kumaşları ve renkleri bu kusursuz ama sahte renk dayanışmasında ve ışık zulmünden öteye geçemiyordu. Oysa belki komik bir örnek olarak Havva, orasına küçücük bir defne yaprağı yerleştirip, saçlarına uygun mu değil mi, tenini nasıl gösteriyor falan diye düşünmeden geldiği yeri ya da içinde yaşadığı masalsı yerin o muhteşem ve rastlantısal uyumunu hiç aklına bile getirmeden yaşayıp

gidiyordu. Diğer kanepedeki eteğine baktı, etek öyle duruyordu ki kanepede, kanepenin tenini yırtmaçtan açığa çıkarıyordu ve eteğin astarının parlayan görüntüsü, deri kanepenin sanki bir yeri özellikle kapatılmış da, ufak bir yırtmaçtan ya da yamaçtan sanki derinin daha da altında, yayların kışkırtıcı haldeki çıplaklığı görünüyordu. “off!” dedi kendi kendine. Tabi ki açılıp saçılabilirdi, iş yerindeki işçiler ya da diğer erkek mühendislerle arasındaki tek şey bedeni değildi, gövdesinin, göğüslerinin, ellerinin, tırnaklarının, bacaklarının ve saçlarının ötesinde, başka bir şey, Kerti Debbe’yi diğerlerinden ayırıyordu: bedenine ettiği eziyet. Saçlarını fönletmek, kirpiklerini almak, ağda yapmak, aybaşı..kısacası sabahtan akşama kadar bir görüntüyü sabit ve sahte tutmak için kendine ettiği eziyet. İyi huylu bir tümör olarak gövdesinin içinde bir yerde, doğal olmayan tüm bu kente ve ışıklarına karşı dünyaya getirmek zorunda kalacağı bebeği ile birlikte Kerti Debbe, yapayalnız salonunda, pahalı televizyonun düğmesini kırmızıdan yeşile çevirecek uzaktan kumanda tuşuna bastı ve televizyon seyretmeye koyuldu. Küçük bir çocuk gibi gözlerini görüntülerin akışına bıraktı ve gövdesinin yalnızlığı ile salonun ona hücum eden ışıklarının huzmelerini doğanın denetlenemez eşyalarıymış gibi gözlerinden içeri aldı. Tamamlanmamış ve bitimsiz bir beden içinde, ruhunun bir yerini de kanamaya açık bıraktığını düşünerek, mutsuz bir gece geçirdi. Ne vajinadaki dişleri düşünen Kızılderili mitleri, ne de istendiği şekilde sürülmeye uygun olarak onu tanımlayan düşüncelere yakınlık duyuyordu. Bunları anlamadığı gibi, ne organlarını ne de onların işleyiş şekillerinden haberdardı. Kerti Debbe, gövdesinin içindeki eşyalarla birlikte oradan oraya savrulduğunun farkında mıydı? İçinde bunca nadide parça taşıyan biri olarak, diğer kadınlar gibi oradan oraya savrulurken kırılıp dökülen nadide vazoların parçaları içten, gözler, bakışlar, anlayışsızlıklar ve sahte, yerinden edilmiş güçsüzlüklerle dışarıdan kuşatıldığını akıl edebilir miydi? Belki çalışmaya biraz ara verse ya da tatile çıksa..ama o zaman kazandığı her şeyin yerine koyacak bir şey bulabilecek miydi? Daha fazla mı kitap okumalıydı?

Geç de olsa, erken de olsa fark edebilecek miydi acaba, başlamış ya da tamamlanmamış her şeyin simgesi olarak gövdesi, her ay akan iki damla kan içinden çıkıp geliyordu. Çirkin hissetmesi bu yüzdendi, çünkü kendi iradesi bile kendi gövdesinin kontrolden çıkmasına engel olamıyordu. Kendisinden öte kimseye ihtiyacı kalmadığı anda, bu dünyanın bir parçası değil, bütünün en güzel ifadesi olmasının, o tiksinti verici ve kimseye aktarılamaz yalnızlığının doruk noktasında duruyordu. Kerti Debbe için hiçbir ayna yoktu o an, hiçbir varış noktası ve hiçbir oktav yoktu ki, bu karanlık şarkının sesi, çağları ve yılları aşır, ufacık bir çiçekle özdeşleşmesin. Bu yüzden Kerti Debbe, fark etmese de, belleğin zincirlerinden, hatırlamanın kırılmaz ama muğlak çeperinden kurtulmuş, panolarda, reklamlarda gördüğü şimdiki zaman ve keyif alınan hayata alaycı bir bakış atacak kadar içinden dışına taşmıştı. Ne edebiyat, ne müzik ne de resim ne de diğerlerinin taptığı, lüks bir hayat...hiçbiri onun yaşamının gerçek bir temsilini veremezdi ki! Bir kadın olarak, erkeğin ve temsil ettiği her türlü mekanik varoluş temsilinin dışında, ötesinde, küçücük bir cımbızla kaşlarını alırken, oturarak işerken ya da adet görürken, gövde denen cehennemî vadinin tüm bulutlarının üstüne çıkıyor ve orada, hem doğumu hem de ölümün karşısına kendisini asabiliyordu.

Birden televizyonda, moda kanalında, incecik belli kızları, uzun topuklar ve türlü çeşitte elbiselerin içine sığışmış ve tam oturmuş bedenleri gördü. Sonra zayıf olmak için kendilerini zorla kusturan bu kadınların, kızların, mankenlerin dertlerini anladı biraz. Bunlar için o eşik hala mümkün değildi, bunlar, kendilerini gözlerden sakınmayı becerebiliyorlardı, bu kadınlar bile çekip alabilecekleri bir içleri olduğunu nasıl da saklayabiliyorlardı diğerlerinden! Kerti Debbe için zayıflamak ya da formda görünmek, diğer eşyaların işlevselliklerinden farklı değildi. Biraz daha incelmış olmak, göbek, kalça ya da baldırlardaki ufak değişiklikler, bu ekrandaki kızları eşyalaştırmıştı belki, ama hâlâ doğurganlıklarının iğdiş edilemediğinin bilincinde oldukları için alımlıydılar. Hepsi de melek değil, şeytanın tarafında vuruyorlardı topuklarını sahneye ya da podyuma belki. “Mesele” dedi kendi kendine, “gövdeye elbiseyi geçirmek değil ki!”, “ışığa ve o ana, o korkak bakışlara, annenin kisvesi altındaki kadının feci varoluşuna bakışları, o sapkın ve ürkek bakışlara bir kılıf geçirmek!”. Bu gövdenin, kadının gövdesinin dehlizlerinin en ufak bir açıklığı bile cezbediyorsa, ne silikonun, ne zayıflama egzersizlerinin ne de korselerin, çamaşırların ve pahalı elbiselerin bir anlamı vardı. Mesele her zaman gövdeyi çarpıtmaktı ve yanılmalara bırakmaktı. Yırtmaç ya da kısa etek ya da dar pantolon, kent içinde güzelleşen Kerti Debbe’nin umurunda bile değildi. Şu mankenler, giydiklerinin üzerlerine oturması için, kendilerinin bile söz geçirmeye cesaret edemedikleri bir et yığınının söz geçiriyorlardı ya, aferindi onlara. Bu kadınlar, gövdelerinde varlığa çevirdikleri kumaş parçalarından öte bir şey olduklarını öğrenmelilerdi. Kerti Debbe, başlangıcı olduğu tüm Zaman’ın içine nüfuz edebilmeyi hayal ederek, Doğa’yı yok edemeyecek kadar güçsüz ve onu yaratacak kadar güçlü olmanın tuhaf fikri ile televizyon karşısında uykuya daldı.

III.

Mutat Vaska, sabah erkenden uyandı. Başı çatlayacak gibi ağrıyordu. Gözlerini kırıştırdı. Odanın pis kokusunu ve penceresinden görünen parlak gökyüzünü fark etmeyi bekledi. Odasına alıştı. Rüyasını hatırlamaya çalışarak sobaya gitti. Sobayı yaktıktan sonra çay demledi ve içti. Sigarasını buldu. Bugün ne yapabilirdi? Bakkala inip telefon ederek iş arayabilir ya da kalan birkaç kuruş parası ile caddenin sonundaki markete gider, kasiyer kızla konuşmaya çalışabilirdi. Sigarası bitince paltosunu giyip sokağa çıktı. Merdivenlerde üst kattaki komşusunun küçük oğlu ile karşılaştı. Çocuk esmer, kara kuru, gözleri fıldır fıldır dönen afacan bir ilkokul öğrencisiydi. Kömürlükten kaldırabileceği kadar odunla dolu bir torbayı sırtına yüklenmiş, üst kata çıkıyordu. Okula gitmeden önce her gün yaptığı bu zorunlu iş, onu daha da bezgin yapmıştı. Çünkü okuldan geldikten sonra da aynı işi yapacaktı. Odunları taşıması için Vaska bazen ona yardım ederdi ama bugün etmedi. Konuşmadılar, zaten Vaska bu çocuktan tuhaf bir şekilde çekiniyordu. Bazen olmadık yerde, Vaska’nın peşine takılıyor, saçma sapan soruları büyük bir adam edası ile sorup canını sıkıyordu. Vaska neden işsizdi, neden durmadan evde oturuyordu, işi gücü yok muydu gibi sorular, suskunluğu, sonra da sıkıntıyı doğuruyor, çocuk sokakta gördüğü ilk arkadaşını da alıp Vaska’nın yanından ayrılırken öyle bir bakış atıyordu ki, Vaska sırtından hançerlenmiş gibi hissediyordu kendisini. Kendi çocukluğunun berrak anıları içinde kaybolarak, bu afacanın neden hiç oyun oynamadığını, neden hiç akasya ağaçlarının bu caddede

olmadığını düşünüyordu. Akasya ağaçlarında geçen çocukluğu berraktı, çünkü bu anıları durmadan hatırlamaya çalışıyor, en ufak noktaları bir deftere kaydediyor, kesintisiz bir rüyanın asla hatırlanmayacak olan parçalarını bazen kafasından uyduruyordu. Defteri çekyatın altında saklıyor ve çok ender zamanlarda okumak için eline alıp saatlerce bakıyordu. Genç bir adamın yapacağı türden işler olarak görmediği iş aramak, çalışmak ya da evlenmek gibi zorunlulukları ise defterin sonunda ‘eksi sonsuz’ isimli bir bölümde uzun uzun tartışıyor, kendisine aylıklık için yeni sebepler uydurdukça mutlu oluyordu. Bu çocuğa da o defter verilmeliydi. Bir gün yapacaktı. Çünkü bu çocuk, yaşının çocuğu değildi, çelimsiz bedenine rağmen çocuk sanki hiç çocuk olmamış gibiydi. Hele oyunları taşırken, Vaska yardım etmediğinde fırlattığı bakış..Mutat buna dayanamıyordu işte...

Vaska sokağa çıktı ve soğuğun içinde sigara içmeye devam ederek, dükkanlarından önünden geçti. Kaldırımında yürürken, sokağın boşluğu dikkatini çekti, sabahın köründe herkes uyuyor muydu, yoksa sıcak evlerinden ve yataklarından çıkmamışlar mıydı? Sonra bugünün Pazar olduğunu hatırladı. Pazar günleri market açıktı ama kasada duran yaşlı market işletmecisiydi. Topal olan bu adam, taviz vermeyen bakışları, sebepsiz yere bağırması ve müşterilere o Pazar gününü zehir edecek lafları bulurdu hep. Vaska fikrini değiştirdi, kızın nerede oturduğunu da bilmediği için F. Sokağına doğru gitmeye karar verdi. Hava oldukça soğuktu ama içine çektiği bu temiz hava – öksürmesine sebep olsa da- canlı olduğunu ve yaşadığını ona hatırlattı. F. Sokağı, Vaska’nın evinden on dakikalık bir yürüyüşten sonra ulaşılabilecek uzaklıkta, bir tür pazardı. Daracık, çıkmaz bir sokak. Bu sokakta Pazar günleri bir bit pazarı, hafta içi Salı günleri ise normal bir Pazar kuruluyordu. Semt pazarı sokağıydı anlayacağınız. Her daim pis olurdu ve burada, sokağın iki yanına yayılmış küçük dükkanlar ve ahşap evlerin kapıları, kapıların tokmakları ve zilleri bulunurdu. Vaska sabah erkenden gelen sahafların, incik boncuk işleri ile uğraşanların, bulabildiği her eski eşyayı toplayıp burada tezgah açanların, tahta ya da ucuz metal masalarını sokağa kurmalarını izledi bir süre. Sokağın sonunda bir duvar, duvarın arkasındaki demiryolundan geçen ilk banliyönün sesini işitti. Durduğu kaldırımın karşısına geçip, bakkala girdi. Sigara aldı. Dışarı çıktığında (bakkalda bilerek oyalandı ısınmak için) bir sürü tezgah kurulmuş, eski bilgisayarlar, eski kitaplar, eski defterler, eski olan ne varsa özenle dizilmişti. Burada nefes almak bile eski birkaç atomu insanın içine sokuyordu. Kendi defterlerinin de böyle satılması gerektiğini düşünerek, ilk tezgaha doğru yürüdü.

Almak istediği özel bir şey yoktu. Ama eski bir bilgisayar da ilgisini çekebilirdi. O yüzden duvara yakın bir yerde duran ve bilgisayar parçalarının tüm narin mimarilerini paramparça edecek şekilde tepeleme yığıldığı başka bir yere yürüdü. Kahvaltı etmeye hazırlananlar camlardan sepetlerini sallandırıp, peynir, gazete, ekmek gibi şeyler istiyorlar, bakkal tezgahtakilere ilk çaylarını dağıtırken, koşarak sepetlere bakıyordu. Vaska bu telaşın bu yeri zamansızlaştırdığını düşünüyordu işte. Sorun fakirlik değildi, bu insanları düşük bütçeli, zayıf karakterli ve her daim yoksul kişiler olarak görebilirdi kolayca, hele kitaplardan bildiği yoksul figürlerden daha yoksul ve çaresiz. Ama yine de hayvanlaşmanın bir adım kenarında, bu insanları bir Pazar sabahı, sefahatın kenarına iten eski’nin gölgesiymiş gibi geldi ona. Pencereleden bakan ve Vaska için bile çok fazla baştan çıkarıcı görünen orta yaşlı kadınların, genç kızların, sarkan

bedenlerinin arkasında, sabah sabah bu görüntü ile baştan çıkmış adamların olduğunu ve herkesin bir anda pencerede birbirini becerdiğini düşündü. Sefilliğin son noktası olmaz mıydı bu? Çılgınlık ve inlemeler sokağı doldururken, çıkmaz sokağın başı ile sonu arasında insanların camlardan yarı beline kadar sarkmış şekilde sevişip, sokağın ortasına doğru düştüklerini hayal etti. Sonra tezgaha geri döndü ve tam tepesinden orta yaşlı bir kadınla bir adamın düşeceği fikri ile biraz tedirgin parçalara baktı.

Yere yayılmış muşamba –ki çadır ya da brandaya benziyordu- üzerinde özenle dizilmemiş, bir sürü parça vardı. Diğer tezgahlardan da toplanabilecek süprüntü ile belki bir bilgisayar yapabilirdi kendisine Vaska. Elbette o günün teknolojisi için buradaki parçalar hesap makinesinden bile daha verimsizdi. Yine de denemek ilginç bir fikir olabilir. Parçaları satan adama baktı, adam yanındaki tezgahdaki diğer adamla sohbet ederken. Sonra bu tür bakışların ‘bir şey alacağım, bana yardım eder misin?’ mesajı verdiğini düşünerek gözlerini tezgaha yönlendirdi. Kimsenin, hele burada, sabah sabah meraklı bir müşteriye ihtiyacı yoktu. Buradaki sirk bir sessizlik sirkiydi bu saatlerde. Herkes, müşteriler ya da satıcılar, mallarını oraya koymuşlardı. Vaska da bunu düşünerek oraya baktı. Tezgahın sağ ve sol taraflarında bilgisayar dergileri, yıpranmış kapakları ile kitaplar ve bir çok CD bulunuyordu. Adam bunların altında duran bölümlere de iki tane hazır bilgisayar koymuştu. Kasaları kararmış, monitörleri siyah beyaz olması muhtemel bu iki banka bilgisayarı öyle bir simetri göz edilecek konulmuştu ki, Vaska, kendisini tam aralarında durmak zorunda hissetti. İki bilgisayarın arasında, o teknoloji çölüne bakar durumda birkaç parçayı yerinden hiç ayırmadan, öne eğilerek kurcaladı. Aradığı çok eski bir oyun bilgisayarıydı, bir çeşit atari ama yine de televizyona bağlanabilen bir şeydi bu. Tezgahta böyle bir şey görünmüyordu, adama sormaya da cesaret edemiyordu çünkü karşısında tatlı tatlı sohbet ediyorlar ve at yarışlarından bahsediyorlar, sıcak çaylarını yudumluyorlardı. Hiç at yarışı oynamamıştı. Ama atlarla ilgili kitaplar okumuştı, birkaç roman belki. Yine de hiç ata binmemişti ve bu iki adamın da bindiğini sanmıyordu. Tezgahtan usulca ayrıldı. Karşı kaldırıma, insanın zihninde bildiği en köhne sokağın görüntüsünden başka şeyler oluşturmayacak bir bütünlükte duran bu sokağın içindeki bir başka tezgaha geçti. Bu, kitapların yığıldığı ve hepsinin cansız balık gözleri gibi korkutucu kapaklarından insanlara ‘beni kurtar ya da hepimiz yak!’ diyerek baktığı bir masaydı. Mutat böyle şeyleri seviyordu. Ama üzülyordu hep bunlara bakarken. Bu kitaplar, kim bilir kimlerin hangi umutlarla, hangi ricalarla ve böbürlenmelerle çıkardığı kitaplardı. Aralarında bir iki tane iyi şey çıkar mıydı? Araştırmaya koyuldu. Tezgahın sahibi kadın, örgüsünü örüyor ve sıcak çayı ile birlikte arada peynirli bir börek parçası atıyordu ağzına. Vaska kitapların arasından seçtiklerini bir kenara ayırdı: birkaç şiir kitabı, birkaç macera romanı, arapça yazılmış deri ciltli bir kitap. Elbette arapçası yoktu ve elbette bu kitap, kitaplığının raflarında oldukça güzel duracaktı. Kitapların parasını ödedi, kadın somurtarak paraları cebine tıktı ve yemeye devam etti böreğini. Kitapları koltuğunun altına sıkıştırıp, sokağın baş kısmına doğru yürürken, karşıdan kasiyer kızı gördü. Önce sevindi, sonra ne yapacağını düşündü; nasıl konuşacaktı onunla? Kıza doğru yürümeye başladı.

IV.

Kasiyer kız –ki gerç k adı Mualin Selfaz’dı- son günlerini Mutat Vaska hakkında biraz araştırma yaparak geçirdi. Gerçi kendi bildiklerinden fazlasına erişemedi. Sadece Vaska’nın bir süre akıl hastanesinde yattığını, babasının öldüğünü ve o evde yalnız başına oturduğunu biliyordu artık (komşuları da markete geliyordu tabi ki ve Vaska hakkında fazla şey s ylenilebilecek biriydi, herkes için). Başka detayları değil. O yüzden karşılaşışım umudu ile sabahın k r nde buraya gelmişti. Mualin genç ve güzel bir kızıdı, iri göğüsleri, kalın dudakları ama bir türlü d zeltemediği konuşma tarzı ile herkese fazla itici gelen bir kasiyer. İşini tam zamanında bitirir, mesaiye kalmazdı. Erkeklerle arası iyiydi ve arkadaş olduğu hiçbir erkeğin aklına ona dokunmak gelmezdi. Bir denge kurmuştu erkeklerle arasında. Bu denge, basit bir kural üzerinde işliyordu: bak ama dokunma. Baktırırdı, hele yaz geldiğinde, yazlığa ya da deniz kenarına gidildiğinde özellikle baktırırdı kendine. Orta yaşlı adamlar, toy askerler, bekçiler, can kurtaranlar, o dolgun vücuttan nasiplerini gözleri ile alıp, hayal g  lerinin onlara katabildikleri ile zenginleştirebilirlerdi gördüklerini. Fakat bundan fazlası değil. Bunun yanında askerde olan bir erkek arkadaşı vardı Mualin’in ve bu yüzden de kendisini sahiplenilmiş ama biraz da eksik bir aşkın kıyısında hissediyordu. Aslında pek öyle her şeyi hissettiği yoktu. “Bir kere verdikten sonra” diyordu (böyle konuşmayı seviyordu), gerisi onlar için ve bizim için tuhaf bir oyun. “Doğurma oyunu ya da doğurtma oyunu, evcilik gibi”. Bir kere vermişti ve hani pek de bir şey anlamamıştı bundan. Askerdeki erkek arkadaşı yine birkaç hafta sonra izinden gelip, onu bir otele götürecek, sonra da işte, her zaman olan şey. Ama yine de ‘sevgilisini’ seviyordu. Kokusunu, ısırmasını, o baba hallerini ve Mualin’in ana gibi davranmasına izin veren çaresiz ve i e kapanık  ocuk hallerini. Ama Mualin için bundan ötesi olmalıydı. ‘ne yani?’ demişti bir kere bir mektubunda, “hep böyle süreceğini falan düşünmüyorsun herhalde! Hep böyle sefil, yarı a  yarı tok ve eğlencesiz, durmadan didinerek mi geçecek hayatımız, orada düşünmeye zamanın vardır, hesabını yap bence!”

Gerçi neyin hesabını yapacaktı adam, onu da bilmiyordu Mualin. Çünkü eğer daha fazlasını istiyor olsaydı, başka birini bulabilirdi. Ama başka birini bulmak –yine o başka biri bu çevreden olacağı için- onu buralardan kurtarmayacaktı. Hem sorun  evre meselesi değildi, d şlerin çevresinde insanın aldığı konumdu biraz. Sonuçta bir adam bir kadın, ölene kadar hurda bir saat gibi kalabilirdi. Bir şekilde günde en azından iki kez zamanı doğru göstererek mutlu olabilirlerdi. Bu yüzden sevgilisine son mektubunda “ ok özledim seni” dedi ve gönül rahatlığı ile “şu Vaska meselesini” kurcalamaya geldi buraya kadar.

 zerindeki kırmızı palto ile masal kahramanlarına benziyordu. Başlığını kapattığı için yüzü toparlak bir şekilde görünüyordu uzaktan. Koyu kahve gözleri, beyaz yüzünde ışlıdıyor ve sabahın ilk ışıklarını yüzüne çekip, parlatıyordu onları. Vaska’yı kitaplara bakarken fark etmiş, uzaktan izlemişti. şimdi Vaska’nın ona geldiğini görünce biraz heyecanlanmış ama lisedeki bu şamata  çocuğun, şimdi nasıl bir yıkıntı haline geldiğini görüp, fark ettikçe acımasız bir kendine güvenle dolmuştu i i. Hiç ses etmedi, oraya bakmadı ve paltosunun  n n  a ıp, beyaz dar bluzundan fişkıracakmış gibi duran memelerini de görünün içine dahil etti. Beklemeye başladı.

V.

Mezlen Musteraki ve Furtaks Ciskl iki azılı haydut gibi görünseler de, çok geçmeden bunların kültürlü iki edebiyatçı olduğunu anlıyordu insan. Bu iri yarı iki adam, yirmili yaşlarından beri çıkardıkları yerel gazetenin köhne bürosuna en sonunda ulaşmışlardı. Bu büro –ki bir hanın en alt katında tek bir odadan oluşuyordu ve tuvaleti bile yoktu- onların ellerinde kalan son paranın son damlaları ile kiraladıkları bir yerdi. Mazlen ile Furtaks birbirlerine pek çok açıdan zıt karakterli iki genç adamdı ve dediğim gibi onların azılı haydutlar gibi görünmelerinin hiçbir önemi yoktu. Konuştuğunuzda anlayabilirdiniz, ne kadar bilgili ve kültürlü olduklarını...

Mezlen içeri girince gidip, pencereleri açtı ve içerideki ispirto kokusu dağılmaya başladı. Yağmur yağıyordu ve oldukça soğuktan dışarıya. Furtaks paltosunu çıkarmadan masasına oturdu ve ellerini ovuşturup ısınmaya çalıştı. “Sobayı yakar mısın?” dedi Mezlen’e ve Mezlen de dışarıdaki kovadan iki parça büyük odun getirip sobanın içine bıraktı. Küçük çıraların uçlarını kibritle yakıp, gazetenin prova baskılarından birini de kapaktan içeri bıraktı. Birkaç dakika sonra, soba hareket etmeye başlamış bir lokomotif gibi sesler çıkararak yanmaya başladı.

Çıkardıkları gazetenin adı –pencerelerden birinden okunduğu kadar ile- Karækter’di ve öyle her gazete bayiiinde bulunmuyordu. Özel dükkanlarda ya da özel kitapçılarda, arka raflarda ya da üniversitelerin içinde, kantinlerde diğer gazetelerin altında çok az görünür bir şekilde dururdu. Haftalık bir gazeteydi ve içinde sadece edebiyat haberleri, Mezlen ve Furtaks’ın yazdığı öyküler, şiirler ve ikisinin farklı isimlerle uydurdukları yazarların hayali tefrika romanları yer alıyordu. Şu sıralar sürüp gitmekte olan roman ‘Beyin Yiyen Falcı’ üstbaşlığı ile sunulan ve eski Sultan’lardan birinin gizemli falcılarından bahseden, okurları maceradan maceraya koşturup, birkaç küçük ders çıkarmaya bile izin vermeyecek derecede uzun ve detaylı bir romandı. Bu tür şeylere pek meraklı olan Mezlen, ‘beyin yiyen falcı’yı birkaç yıl önce yazmış, düzeltmelerini de yaptıktan sonra Karækter’in yazı kuruluna ‘Jmlpris Triksto’ adı ile postalamıştı. Gelen zarfın içinde şunlar yazıyordu: “Jmlpris Triksto; okunamadığı doğru ama yine de denemeye değer. Elinizdeki roman tamamen hayal ürünüdür ve bununla gurur duyuyorum. İmza JT, jilet gibi.”

Zarfı açan Furtaks, Mezlen’e dönüp:

- “Umarım yine o padişah zırvaları değildir!” demiş, Mezlen ise,
- “Bir okuyalım istersen, kim göndermiş demiştin?” diye karşılık vermişti.

Anlayacağınız, Mezlen ve Furtaks, Karækter’in içini ve dışını neredeyse bir hiç uğruna düzenliyor, denetliyor, isimler uyduruyor, haberler uyduruyor, (örneğin geçen sayının manşeti şuydu: **“Hiç kullanmadığımız bir harf**

keşfedildi!” ya da ondan önceki sayı: **“Uzaylılara**

da edebiyat ödülü verilecek!”)

dağıtıyor ve satılması için bin türlü oyun çeviriyorlardı. Yine de gazetenin birkaç yüz sadık okuyucusu onlara hiç mektup göndermiyor ya da bazen mektupları kendileri yazıp, kendilerine post alıyorlardı (elbette gazetenin bir de ‘okurun sesi’ köşesi vardı). Gazetenin gittiği yerlerden biri de F. Sokağında kurulan bit pazarıydı ve az önce Furtaks oraya bıraktığı gazetelerin bir dökümünü çıkarmaya başlamıştı bile.

Oda ısınınca, çay ısmarlamışlar ve paltoları da masalara koyup daktiloları takırdatmaya başlamışlardı. Mezlen düzeltti, Furtaks ise başyazıyı hallediyordu. Gazete sadece sekiz sayfa olduğu için, tefrika ve okur mektupları çıkarıldıktan sonra geriye yalnızca birkaç sütun kalıyordu. Ön sayfa tamamen elle çizilmiş bir resme ya da bit pazarındaki kitapçılardan toplanmış rasgele fotoğraflara –sıradan ailelerin evlilik resimleri ya da çok eski bir sürü dergiden toplanmış magazin kareleri vs- ayrılıyor ve manşet işi de tamamen bu resimler üzerinden oluyordu. Örneğin bu sayıda ellerinde ‘gizemli olaylar ansiklopedisi sayı 1302’nin çok eski bir sayısının özel olarak verdiği ‘evimizdeki hayaletin resmi’ isimli poster vardı. Uygun gördükleri manşet şu oldu:

“UFO Edebiyat Ödülleri dağıtıldı”. Resim altı ise şöyleydi: “ödülü alınca ne diyeceğini bilemedi”. Ya da başka bir şey. Ne fark ederdi demiyorlardı asla, her haber değerliydi. Okurları mutlaka her haberin altını değerlendiriyor, mutlaka sayılar saklanıyordu. Bu yüzden her resim altı önemliydi, her kare, her harf, söylenecek her şey...

Mezlen “bu bitti” deyip, tefrikanın son halini Furtaks’a verdi ve Furtaks da elindeki baş yazının henüz bitmemiş halini öteki masaya uçak yaparak gönderdi. Mezlen ayağa kalktı ve uçak yapılmış kağıdı açıp, bir elini sobaya tutarak incelemeye başladı. Sonra da yüksek sesle okumaya başladı:

“Değerli Okurlarımız,

Karækter’in “Uzaylılara da Ödül Verelim” kampanyasını desteklediğiniz için size ne kadar müteşekkirimiz bilemezsiniz. Bizim gibi asil bir gazetenin asil okurları böyle bir fikir için bize ilham vermekteydi uzun süredir. Karækterin yayın hayatı boyunca sürdürdüğü çizgi bellidir. Bu yüzden lütfen yakaladığınız Uzaylılara kötü davranmayınız ve öldürmeden önce kaç kitap yazdıklarını sorunuz..bu sizden en büyük ricamızdır..

Ayrıca okurlarımız arasından gelen mektuplar (sayfa 4, sütun C) arasında bugünden itibaren “hangi gezegenden gelmiş olanlara ödül verelim?” isimli sorumuza yanıt verenlerin cevapları yer alacaktır. Biz, demokratik bir gazete olarak elbette tüm uzaylılara eşit uzaklıkta kalmayı tercih ediyoruz, hür basından beklenen de budur, fakat siz okurlarımız, sizin için hangi gezegenin, sistemin edebiyatçısı makbul ise lütfen bize bildiriniz.

Bugün çok özel bir geceden, çok özel görüntülerle dolu bir sayı hazırladık. Ödül töreninde yok yoktu ve eminiz siz de büyük ödülün sahibini merakla beklediniz. İşte açıklıyoruz, kana kana okuyunuz..

Karækter Editörü Furtaks”

- “Mükemmel, kardeşim!” dedi Mezlen ve kağıdı sobaya attı. Sonra da gülümseyip, kendisi bir tane yazmaya başladı.

Eninde sonunda, onun yazacakları da farklı olmayacaktı. O kadar fazla tanıyorlardı ki birbirlerini, Karækter parodi gibi kalıyordu. Hangisi kaç şekerli çay içer, hangisi nasıl şartlarda ağlar, ne kadar zaman sonra sıkılır, nasıl filmleri sever, nasıl kitapları okur. Mezlen ve Furtaks, eğer biri ölse bile diğeri gazeteyi yıllarca çıkaracak kadar birbirlerini tanıyan iki arkadaşı. Ama son zamanlarda Mezlen, gazete satışlarından memnun olsa da, yaptıkları işin biraz çocukça kaçtığını söylemeye başlamıştı. Yani birkaç semt dışında gazeteleri dağıtılmıyordu ve daha fazla okunmaları için belki de daha fazla, ciddi şeylere eğilmeleri gerekiyordu. Birkaç kez biraz sonra olacak tartışma yaşandı, fakat bir sonuca ulaşamadılar, bu kez ne olacak bilinmez..

- “Sence de artık, biraz ciddi işlere eğilmemiz gerekmez mi?”
- “Ne gibi?”
- “Yapma usta, biliyorsun ne demek istediğimi, işte Ufolar, Falcılar, Astronotların gizemli defterleri, suikastlar, dedektiflik romanları, yalan haberler, şair biyografileri, uydurma kitaplar, olmamış hayaller falan..”
- “İstersen gene başlama abi, yani yüzdük yüzdük kuyruğuna geldik ve sen hala bunları boş şeyler olarak görüyorsun. Anlamıyorum ki, dolu olan, ciddi olan nedir? Bir kere anlatabilsen? Harbiden merak ediyorum yani.”
- “Pardon? Neyin kuyruğuna, eğer o yayınevi işinden bahsediyorsan, kalsın usta, ben böyle rahatım, bir de bunları promosyon için kitap basmaya çeviremem!”
- “Ya işte ben de diyorum ki, mesela o zaman iki gazete çıkarırız ya da daha iyi bir fikir, gazete ile birlikte ek olarak ücretsiz ciddi edebiyat dergisi veririz. Aha, nasıl fikir?”
- “Çok boktan usta, çok boktan. Yani sen de biliyorsun ki Karækter’e başlarken hiç bunları konuşmamıştık, nasıl oluyor da birden böyle gazete dergi, holding falan olduk biz. Ben mutluyum bu haliyle...”
- “Ulan, sen değil miydin başında; bu semtin adam gibi bir dergiye değil, taşak bir gazeteye ihtiyacı var, sende o potansiyeli görüyorum, gel birlikte çalışalım diyip de aklımı çelen. Ben o zamanlar idealist bir hukuk öğrencisiydim. Ne bok vardı da karıştırdın beni bu işlere. Ben çok anlıyorum sanki fantastik edebiyattan, haber dizmekten bilmemneden..başlattırma şimdi!”
- “Hadi hadi, üçüncü sınıfta hatun kısmısına ‘aha bu bizim dergimiz Karækter, nasıl ama, hem yazı karakteri hem de parodi olarak karaktersiz, adaletsiz bir toplumun mizahi yüzü’ falan diyip hava basan, sonra da üç gün üç gece o X. denen kaltağın evinde alem yapan, ha?”
- “Orası öyle, o yüzden sana diyoruz ki, bırakalım böyle gelişsin ya. Ne kaybedeceğiz, askerliği yaptık, tek işimiz bu. Karı kız da kalmadı gerçi ama..”

- “Başlangıcı sen de karıştırma o zaman. İdealisttik, ne yapsaydım, gidip diğer kazmaların çıkardığı gibi bilmemne gençlik ya da siktiri boktan şiir dergileri mi çıkaraydım. En onurlusu buydu. Hem baya güzeldi ilk zamanlar hatırlasana. Yani kendini büyük yazar gibi hissetmedin mi, o yayınevi mektup gönderip de romanınızı basmak istiyorum dediklerinde...”
- “Eh senin aklına tüküreyim o zaman Mezlen, o mektubu da sen yazmıştın ama!”
- “Olsun oğlum, o zevki yaşamadın mı? Biz hiçbir zaman iyi yazar, karizmatik yazar olacağız falan dedik mi? Bu semtin çocukları olarak, bu semtte yaşıyoruz ve bu semtin içi geçmiş gençlerine gazete çıkaracağız demedik mi? Ama biraz abarttık gibi geliyor bana Furtaks efendi. Hem bir kere mektubuna da cevap verdim, ne dedim “bir kere düşündük de sizin için en iyisi marangozluk yapmak” (kıkırdıyor). “marangozlukta da üzerine yoktur şimdi, yapma..”
- Sen bunu huy edinmişsin zaten. Herşey uydurma, herşey böyle akılla kavrayamayacağımız salak bir boyuttaymış gibi davrandın hep. Beni de alıştırdın işte. Elimizdeki paranın hepsini o ruhsat ve yayınevi işlemleri için harcayacağız. O kadar...sen ciddi edebiyat falan yapamazsın. Ben de yapamam. Hem ciddi edebiyat ne, sen hala anlatmadın ki!”
- Ciddi edebiyat diye bir şey yok. Bu da bu zamana kadar ciddi görünüyordu gözüme. Ama geçen gün ilk kez bir okur mektubu aldım. (elini cebine atıyor).
- Hadi lan! Aynı numara..yemiyorum artık anlasan?
- (sarı küçük, uzun bir zarfı çıkartıp –ki zarfı açmış- Furtaks’a uzatırken) al bak, kendin gör. Ben de şaşırdım ve bu konuda sana şaka falan yapmayacağım. Gerçekten bir okur mektubu! Gerçekten diyorum sana..
- (zarfı alıp üzerine bakar ve içinden daktilo ile yazılmış bir tomar kağıdı çıkartır, soğuk kanlı görünmeye çalışarak). Zarfa bir göz atar, sonra da az önce Mezlen’in yaptığı gibi sobanın yanına gidip, fakat ellerini sobaya uzatmadan okumaya başlar, yine de bir bit yeniğine karşı uyanık olabilmek için tane tane, her kelimeyi anlamaya çalışarak.

“Değerli Mezlen ve Furtoks,

Gerçek adlarınızın bu olmadığını biliyorum. Açıkçası siz de benim gerçek adımla bir zaman sonra fark edersiniz umarım. Bunun böyle gizli kapalı bir iş olduğunu düşünmenizi istemem.

Sizi nereden tanıdığım sorusunu bir kenara atalım. Fakat sizi tanıdığım sıralarda siz baya baya iyi yazarlardınız gözümde. İkiniz de! Sonuçta Mezlen’in o zamanlar yazdığı öykülerin bir çoğunu okudum ve onun yarattığı harika çelişkilerin nasıl kahramanlarının ağzında çözüldüğünü ve kimliklerle ilgili sorunlara getirdiği basit ama faydalı çözümlere ve kelimeleri, dili kullanma yeteneğine hayrandım. Furtoks’unsa her zaman kötü bir hukukçu ve iyi bir şair olacağını hayal etmiştim. Şiirlerini birçok kıza okunduğunu sizler de biliyorsunuz zaten. Dediğim gibi tanışıyoruz.

Ama birkaç zamandır şu Kar       zimbirtısını okuyorum. Sizin semtin dışına da geliyor bu dergi. Sizin pek dünyadan haberiniz yok, gerçi olamaz da, bundan eminim. Yazdıklarınızı fotokopi yolu ile okuyan ve aslında onları k     niyetleri için kullanan birçok yazar tanıdım. Biliyorum, sizin o çukura g    lmek gibi düşünceniz oldu hep. Tanıştığımız sıralarda bile durmadan ve durmadan   u harika semtinizden, akasyalardan ve   ocukluklarınızın nasıl g    z geçtiğinden bahsederdiniz. Nasıl da gıpta ederdim sizlere. İkiniz, sanki başka bir gezegenden gelmiş gibiydiniz hani.   ocuklu  unuzun sokakları, yolları, arkadaşlıkları, maceralarınız, sizin gibi şanslı veletleri en azından benim g      de daha da b      yordu. Gerçi   imdi o semtiniz bir çöplüğün kenarında kaldı ve siz de –derginin halinden anladığım kadarı ile- meteliğe kurşun atıyorsunuz. Burada olanları bile haber alamayacak kadar dünyadan uzak kalmı  sınız. Yo k      semiyorum sizi, haddim değil, ama o kadar uzaksınız ki, Mezlen’in tefrikalarını bir şekilde değiştirip basan yayınevleri ve yazarlar da   ıktı buralarda (Mezlen o sırada, zarfın yanında gelen öteki zarfın i  inden çıkan parlak ve kalın iki, ciltli kitabı salları havada). Ya da senin   u eski   iirleri alıp kendi adı ile yayınlayanlar. Bir edebiyatın doğmasına sebep oldunuz buralarda..en azından bunu bilmeniz faydanızadır..

Ama şu uydurma i  ini abartmasanız artık? Dediğim gibi sizin çevrenin insanların Kar      ’e uzak durduklarını biliyorum. O, okur mektuplarını bile siz yazıyorsunuz eminim. Yani ikinizi bir odaya kapatıp, bir de daktilo ve kağıt verilse, herhalde dünyayı kandırarak kadar gazete çıkar. Ama bu muydu? Yani tanıştığımız zamanlarda bahsettiğiniz şey bu muydu? Biliyorum, elinizde fazla imkan yok, ama illa da bunu yapmak zorunda mısınız? Hukuk fakültesini bırakmanızı anlıyorum, doğrudur, sizin oralar dışında pek g    z şey yoktu eskiden buralarda. Alı  amadı  ınızı da biliyorum açıkçası. Furtoks’un her zaman dediği gibi, kent merkezi tam bir golgotha. Ve biraz daha kalsaydınız, ikinizi birden çarmıha geleceklerdi. İl kavramı kaybolup da, her semt kendi özerk yönetiminin idaresine bırakıldığından beri –ki siz o kanunun çıkmaması için baya bir eylem yapmıştınız, diğer bir  ak elemanla birlikte-işler tam da okulda söylediğiniz gibi (eh, artık anlıyorsunuzdur nerden tanı  tı  ımızı!) gitti. Semtlerin ya da mahallelerin b    k bir kısmı kargaşa ile yıkıntı ile     kt  . Zengin semtleri (ben o semtlerden birinde yaşıyorum artık) ile fakir olanlar arasında hiçbir ba   kalmadı ve çoğu insanın kent sınırlarının olmaması y    nden kaybolup gitti. İnsanların aidiyet duygusunu yok ettiler ya da tam tersi, pek fark etmiyor benim için artık, ama böylelikle en azından bir  ak zengin pi  inin refah içinde yaşamasını ve zenginliklerini baştaki sistem adına heba etmemesini sağladılar. Yani tam bir adalet oldu,     pte yaşayanlar     le, para içinde yaşayanlar da para ile ölecek. Ama en azından ‘yer’lerini terk etmeyecekler. Mezlen bir ara ‘duvarımı geri istiyorum’ diyen birine fena   ıkı  mı  tı, görülüyor ki, duvar tırmanmak için değil, tepesine oturup aşağı seyretmek için dikildi (tabi hangi taraftan tırmandı  ınıza bağlı bu!). En azından semtinizin özerk bir bölge olmasını sevdiğinizi biliyorum. Sistemin elinin her yerden aynı anda ve aynı hızla çekilmiş olmasını istediğiniz de biliyorum. Ne diyordunuz son bildirgede “tümden otonomi!”. Buna inanmıştım ama görülüyor ki, sizin semti var kılan bizim bu zengin semtleriymi  . Artık oradaki küçük insanların hayalleri falan yoktur –gerçi kanunlar gereği oraya gelemiyorum ama- çünkü bu merkeze gelme d    i içinde hayatlarını kuruyorlardı. Artık kendi fırını, kendi bankası ve kendi

fabrikanız (ya da muhtemelen atölyeleriniz), kendi marketleriniz ve kendi akıl hastaneleriniz var. eh bu da fena değil, tam değil, ama işte otonomi!

Artık bir duvar yok sonuçta. Üretim, tüketim şeması tamamen yok oldu. Ne olmasını bekliyordunuz ki “hakça paylaşım!” falan mı? İşte bunların paylaşabildikleri budur! Onlar sadece boşluğu paylaşmayı becerebilirler, bir hiçi. Onu da olmadık yerlerinden kendilerine mal edip var etmek için bin bir şey uydururlar. Bunları uzun süredir unutmuş gibisiniz. Elinizdeki iki cilt yasadışı şu anda. Ne acı değil mi? Hak bile soramıyorsunuz kimseden, yani o kitapların çalınmasına engel olamıyor otonominiz! Biliyorum, artık kim olduğumu fark ediyorsunuz, en azından Furtoks anlıyordur.”

Furtoks, mektubu bir kenara bıraktı. Masasına gitti. Pencereye baktı. Pencereden, eskiden, çok küçükken Mezlen ile gittikleri büyük bahçeyi görebiliyordu. Fakat bu bahçe eskisi gibi akasya ağaçları ile bezeli değildi, yazın bembeyaz açan tatlı, şekerli akasyaları Mezlen, Debbe ve Mutat yerdı, Furtoks ise diğer bahçeden incir çalardı. Bazen okul çıkışlarında çitlembik almak için küçük kuru yemişçi dükkanlarına dalarlar, sonra da ufak alüminyum borulardan (televizyon antenlerinden bozma borular) çitlembiklerin çekirdeklerini yerlilerin avlanırken kullandığı ustalığı ile fırlatıp, az uzaklarında duran şehir merkezinin büyük alışveriş merkezlerini ve gökdelenlerini vurmaya çalışırlardı. Mavi gökyüzü altında küçük noktalar, gökdelenlerin o göz alıcı camlarına doğru hareket geçer, sonra da kayan yıldızlar gibi ağır ağır caddelere düşerlerdi. Sonra “Debbe” dedi. Yüzü kapkara olmuştu. Sonra da gri gözlerle Mezlen’e baktı. Mezlen ciltleri karıştırıyordu. Karakter’in ilk sayısından başlayan ‘Şövalye Hacı Ekber’in Semavi Maceraları’ isimli kozmik roman, başka bir isimle yayınlanmıştı. Sözde yazar, sırttan bir yüz ifadesi ile parlayan pahalı bir kalemle, odasının penceresinden dışarı bakarken, masa kenarında poz vermişti kapak arkasında. ‘etkileyici, sürükleyici, baştan çıkarıcı’ diye bir not düşülmüştü, sonra başka bir yazarın ‘Hacı Ekber, gizli kalmış resmi tarihimizin kahramanlarından biri, Z.Z. Hacı Ekber’i bize armağan ediyor’ lafı yer alıyordu. Diğer kitap ise Hacı Ekber’in (tam da Mezlen’in kafasında kurduğu gibi) tarihsel bir kişilik olarak analizini ve kapsamlı bir biyografisini anlatan bir doktora teziydi. Tabi ki romandan ayrı bazı gerçekleri aydınlatmıştı da eklenmişti. Mezlen gülümsedi, sonra da kitapları masaya bıraktı.

Furtoks mektubu aldı. Gözleri biraz kızarmış şekilde, allak bullak bir surat ifadesi ile okumaya devam etti:

“Hacı Ekber’in Semavi Yolculuğu! Burada Hacı Ekber Üniversitesi var biliyor musunuz artık? Ne kadar tuhaf değil mi? Büyük ayrılmadan sonra, en azından bir süre ortak bir tarih dokusu olacağı konusunda bir anlaşmaya varılmıştı. Gerçi siz buna karşı çıkmıştınız, bunu hatırlıyorum. Hatta tek bir tarihin ya da bir geçmişin olmaması gerektiğini savunan yazılar da çıkmıştı diğer yerlerde. Bizim fakültenin ve diğer fakültelerin vardığı sonuç sizi mahvetmişti. Tarih, geçmiş, soy, sop, dil, kayıtlar...bunların hepsi semtlerin kendi keyfine bırakılacaktı. Ama bir tek sorun vardı, bu da canınızı yakmıştı: “coğrafi bir ayrıma gidilmeyecekti, fakat son ikametgah esas kabul edilecekti” Bu ne demektir! Mezlen’in anfilerden birinde yaptığı o gizli

konuşmalardan birine gelmiştim. “Bu, bizi geçmişimiz olmadan bir toprak parçasına hapsedmektir, arkadaşlar! Benim yaşadığım yerde, hiç kimse gerçekten orada doğmamış. Bu büyük kente hepsi göç etmiş. Benim ailem de öyle. Bizden semtimizde kalmamızı istiyorlar, geri de dönmemize izin vermiyorlar. Neden? Soruyorum bunu! Neden? Çünkü para babaları ve diğerleri, köylerine geri dönmek istemezler! Son yaşadıkları yerde kalmak isterler, neden? Bu kadar çelişkilerle dolu bir ayrılma kararını bizden nasıl isterler! Geri dönemeyeceğimizi biliyorlar, sonuçta işlerimiz, okullarımız, hayallerimiz burada. Geride döneceğimiz ne kalmış ki? Birkaç yıl sonra buraları tamamen boşaltacaklar, bu yüzden asla geri dönmeyeceğiz, otonom olmamıza izin verdikleri sürece burada kalacağız. Bir anda ellerini çekiyorlar her yerden! O zaman, bir kök olmayacaksa, geri dönmenin ne gibi bir anlamı olabilir! Tüm üretim biçimlerini, üretim tekniklerini kendi ellerinde tutmayacaklarını, herkese eşit şekilde makine verileceğini söylüyorlar! Fakat, o makinaları çalıştırsak bile semtinde şu anda kaç kişi bunlardan verim alabilir! Makine, teknoloji..bizim ihtiyacımız olan bu mu? Ekmek üretmek için teknolojiye ihtiyaç olmayacağını biliyorlar zaten! Su içmek için de teknoloji gereksiz! Gelir dağılımı konusunda ise bizleri serbest bırakıyorlar, en azından ölmeden kıt kanaat yaşamaya devam eden bunca insanı beslememiz gerekecek!”

Gerçi itiraf etmek gerek, kent o kadar büyümüştü ki, ne diğer kentlerle birleşebiliyordu ne de kendi içinde bir denge sağlayabiliyordu. Düşünüldüğü gibi de olmadı. Her kent buna uymadı ama siz de bilirsiniz ki Kuzey Güney arasında bir yerlerde sıkışıp kalmıştı işte. Yığılma, kalabalık, kaybolan hayaller, eğitilmemişler ve durmadan ve durmadan gelenler..hiçbir kültür ya da medeniyet kalabalığı parçaları ile görmez, çizgileri ile görür. Sadece alacaları ve bulacaları ile görür. Siz de bilirsiniz bunu..o yüzden de çizgileri kalınlaştırmak istediler. İşler bu taraflarda iyi gidiyor anlayacağınız. Mezlen’in söyledikleri olmadı, insanların bu kor gibi merkezden kopmaları, onları biraz daha sakinleştirdi bunu fark ediyorum. Buraya gelmedikleri sürece, merkezin magmasını hissetmedikleri sürece ‘arzu etmiyorlar’ onu. Öyle değil mi? Yani öyle olsa, siz orada Karækter gibi bir dergi çıkarır mıydınız? Ah Furtoks, öyle değil mi?

Sevgilerimle
Debbe”

Furtoks, yutkundu. Sadece yutkundu ve o büyük parçanın boğazından aşağı gitmesini istemeyerek baktı pencereden.

VI. MAGMA

Mutat Vaska, yolunu değiştirdi. Sokağın girişindeki ufak bakkala doğru giderken biraz korkmuş ve biraz da hayal kırıklığına uğramış şekilde –ki beklediğinden daha çekici görünüyordu kız- onun olduğu tarafın tam karşısından, kızın umursamaz bakışları arasında evine doğru yürümeye başladı. İçinden bir şeyler söylemek istedi ama başaramadı. Evine gidip kendisine kahve yapacaktı ve bir daha da o markete uğramayacaktı. En azından bunu başarabilirdi. “Mualin,

güzelleşmiş...” dedi içinden sadece ya da düşündü bunu. Bir resimle, kafasındaki bir resimle, az önce gördüğü kızın görüntüsünü, sokağın içine yayılmış görüntüyü karşılaştırdı. Resim iki boyutlu, cılız, gözleri fırıl fırıl parlayan, dişleri bembeyaz bir kızın resmiydi, yanında Vaska ona sarılmış, bakışları fotoğrafı çeken tarafta, başı ise Mualin’in omzuna yakın bir yerlerdeydi. Diğer görüntü ise perspektifin içine kızgın ve alaycı gözlerle yerleşmiş dolgun bir hacımdı. Sonra sesler: “göğüslerin ne küçükmüş..büyülttürecekmisin...silikon falan?...gülüşmeler...sıkılmalar...öpüşmeler..sonra alaycı bir bakışla..tekrar aynı sorular..bundan konuşmasak...bilmem..sıkıldım..yani..çok mu küçükler gerçekten..” **Vaska** iki görüntü arasındaki farkı görüyor ve sesleri de utanarak ve sıkılarak kafasından tamamlıyordu. Bu yüzden evine hızla yürüdü. Kimdi bu Mualin? Ah bir hatırlasa..

Vaska evine giderken, az önce tezgahıtan aldığı kitapların arasına yeni bir **Karækter** nüshası eklenmiş olduğunu gördü. Bunun parasını vermemişti, ama geri de dönemezdi. Ama parasını vermeliydi. Ama ya Mualin’le bir daha karşılaşırsa..onunla karşılaşmamalıydı. O yüzden umutsuz bir şekilde küçük gazeteyi açtı ve kötü kağıdın ve mürekkebin kokusunu duya duya birkaç sayfaya göz attı.

Sonra yine **Karækter**’in reklam sayfasında ufak bir kutucuk içinde “elifamin” hapının reklamlarını gördü.

ELİFAMİN

“geçmiş salgılamayı
durduran ilaç”

7/24 ‘unutma’ hapınız!

Büyük Ayrılmadan sonra
her türlü sorunlarınız için
günde bir draje yeter de

artar bile! Siz kimseniz

“Bunu kullanan manyaklar var mıdır acaba?” diye düşündü. Belki de bu da Karakter’in uydurduğu şeylerden biriydi. Yani sonuçta bu gazetenin tamamı uydurmaydı? Tabi yine de kuşku duydu kendisinden de. Ya böyle bir ilaç varsa..bazen işe yarayabilirdi. Acaba ne yapıyordu, yani etkisi neydi, ilk içişte hemen mi her şeyi unutuyordun yoksa zamanla mı kayboluyordu hafızan. Ya da örneğin ilaç almayınca tekrardan aynı kişi mi oluyordun? Ya da ne olmak istediğine bağlı olarak başka ilaçlar mı vardı, çeşitler, mesela: işte sarı hap, eğer bir mühendis olmak istiyorsanız ya da reklamdaki gibi “kendinizi mühendis gibi hissedin!” ya da işte mavi hap “kız gibi hissedin hatta kız olun!” ya da her gün aldığında belleği tamamen mi öldürüyordu. Yani sabah kalkıp bir draje Elifamin ve sonra hoop! yeni biri misin, hafıza yok, hatırlama yok, yani öyle bebek gibi mi kalkıyorsun yataktan. Konuşma, yemek yeme, telefon numaraları..sonra düşündü. Ben zaten az çok *elifamin* yutmuş gibiyim dedi..

Yine de evde, bu ilanı kesip bir kenara yapıştırmalıydı...kimdi bu Mualin ya diyerek evin yolunu tuttu...

